

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA KULTURO
PRIROČNIK ZA OZNAČEVANJE NEPREMIČNIH KULTURNIH
SPOMENIKOV

KAZALO

VIZUALNE KONSTANTE	4
1 Črkovna vrsta	4
2 Znak Haaške konvencije	5
3 Specifikacija napisov	6
3.1 Kompozicija osnovnega znaka - dvojezičnost	6
3.2 Kompozicija osnovnega znaka - trojezičnost	7
4 Enotna identifikacija dediščine - EID	8
5 QR koda	9
6 Naraščanje tipografskih elementov	10
6.1 Prikaz naraščanja tipografskih elementov	11
7 Primeri nedovoljene uporabe vizualnih konstant	12
POJAVNE OBLIKE OZNAČEVANJA SPOMENIKOV	13
1 OZNAČEVALNI ELEMENT A	14
1.1 Pojavna oblika označevalnega elementa A1	15
1.1.1 Tipografska mreža za označevalni element A1 - dvojezičnost	16
1.1.2 Tipografska mreža za označevalni element A1 - trojezičnost	17
1.2 Pojavna oblika označevalnega elementa A2	18
1.2.1 Tipografska mreža za označevalni element A2	19
1.3 Montaža	20
1.3.1 Postopek montaže za označevalni element A1	20
1.3.2 Postopek montaže za označevalni element A2	21
1.4 Označevanje spomenikov glede na prostor in tip spomenika	22
1.4.1 Primeri lokacij za označevalni element A1 in A2	23
2 OZNAČEVALNI ELEMENT B	24
2.1 Pojavna oblika označevalnega elementa B1	25
2.1.1 Tipografska mreža za označevalni element B1 - dvojezičnost	26
2.1.2 Tipografska mreža za označevalni element B1 - trojezičnost	27
2.2 Pojavna oblika označevalnega elementa B2	28
2.2.1 Tipografska mreža za označevalni element B2	29
2.3 Izjeme	30
2.4 Montaža	31
2.4.1 Postopek montaže za označevalni element B	31
2.5 Označevanje spomenikov glede na prostor in tip spomenika	32
2.5.1 Primeri lokacij za označevalni element B1 in B1.2	33
2.5.2 Primeri lokacij za označevalna elementa B2 in B2.2	34
3 OZNAČEVALNI ELEMENT C	35
3.1 Tipografska mreža za označevalni element C	36
3.1.2 Tipografska mreža glavne stranice	37
3.2 Montaža	38
3.2 Označevanje spomenikov glede na prostor in tip spomenika	39
4 UPORABA ZNAKA V TISKOVINAH	40
4.1 Dovoljene pomanjšave	41
4.2 Minimalen prostor	42
PRIPOROČILO ZA IZVEDBO	43
NADGRADNJA SISTEMSKE REŠITVE	44
KONTAKTNI PODATKI ODGOVORNE OSEBE NA STRANI MINISTRSTVA ZA KULTURO	45
KONTAKTNI PODATKI KONSERVATORJEV ZA POSAMEZNO OBMOČJE	46

Ministrstvo za kulturo s priročnikom za označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov dopolnjuje Pravilnik o označevanju kulturnih spomenikov, izdan na podlagi tretjega odstavka 58. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08 in 123/08).

Priročnik opredeljuje grafične elemente označevanja, izvedbo in kvaliteto nosilcev grafičnih elementov ter določa standarde za celostno izvedbo označevanja nepremičnih kulturnih spomenikov državnega in lokalnega pomena.

Rešitev označevanja spomenikov upošteva raznolikost nepremične kulturne dediščine in omejitve pri postavitvi elementov označevanja na lokacijah, zato je vsebina informacij omejena in strukturirana na način, ki omogoča enoten in hkrati po obliki, velikosti in materialih prepoznaven sistem označevanja kulturnih spomenikov.

Označevanje spomenikov mora biti usklajeno z v priročniku zajetimi rešitvami. Priročnik označevanja kulturnih spomenikov omogoča enostavno razločevanje sistemske rešitve označevanja glede na tip spomenika in njegovo postavitev.

abcdefghijklmnoprstuvwxyz čšž čđ
ABCDEFGHIJKLMNOPRSTUVWXYZ ČŠŽ ČĐ
0123456789 !"#\$%&/()=?*[]€{@{}§|\÷×ß¤

nekateri značilni znaki črkovne vrste Republika

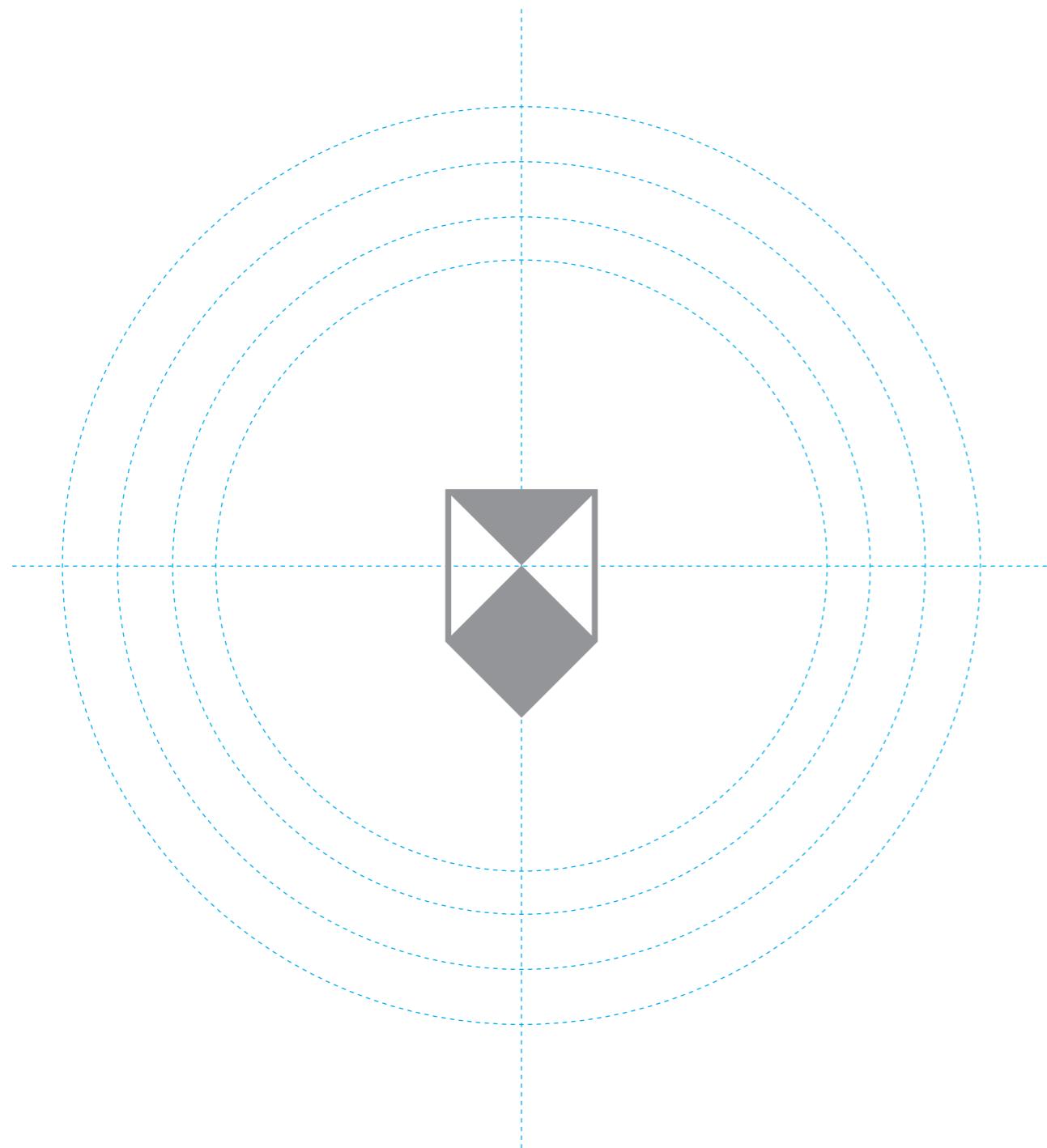
Poimenovanje spomenika mora biti izpisano v črkovni vrsti "Republika". Uporaba črkovne vrste "Republika" je zavezujoča za vse organe državne uprave.

Črkovna vrsta nastopa v dveh tipografskih rezih (verzalke in miniskule):

- Republika
- Republika krepko

abcdefghijklmnoprstuvwxyz čšž čđ
ABCDEFGHIJKLMNOPRSTUVWXYZ ČŠŽ ČĐ
0123456789 !"#\$%&/()=?*[]€{@{}§|\÷×ß¤

nekateri značilni znaki črkovne vrste Republika krepko

modra

CMYK 100, 60, 0, 0

RGB 0, 102, 179

PANTONE 2945

RAL 5005

Razpoznavni znak Haaške konvencije (v nadaljevanju: znak Haaške konvencije) ima obliko priostrenega ščitka s štirimi navzkrižnimi polji z modrim enakokrakim, navzdol obrnjениm trikotnikom v zgornjem delu in z modrim, diagonalno postavljenim kvadratom v spodnjem delu ščitka. Modri ploskvi se točkovno stikata tako, da sta ob straneh postavljena enaka bela trikotnika.

Znak Haaške konvencije je postavljen sredinsko v kompozicijo, ki jo obkroža tipografska struktura.

Kakršnakoli komercialna izraba znaka Haaške konvencije je prepovedana. Kot informacijski znak je lahko izjemoma uporabljen v tiskanih informativnih gradivih, ki jih posreduje konservator (glej stran 40).

Znak Haaške konvencije je prepovedano uporabljati na kažipotih ali na objektih, ki nimajo statusa kulturnega spomenika.

■ Razdalja med tipografijami je 4 mm

Tipografska struktura in centralna postavitev znaka sestavlja okroglo formo tipografske strukture, ki se prilagaja količini informacij. Označevalni element je oblikovno racionalen in dovolj prepoznaven.

Vsi napisi na tabli so zapisani v slovenskem in angleškem jeziku.

Tipografski elementi se glede na naravo informacij razlikujejo po velikosti in tipografskem rezu. Vsaka pozicija opredeljuje točno določeno vsebino in je omejena s številom tipografskih znakov.

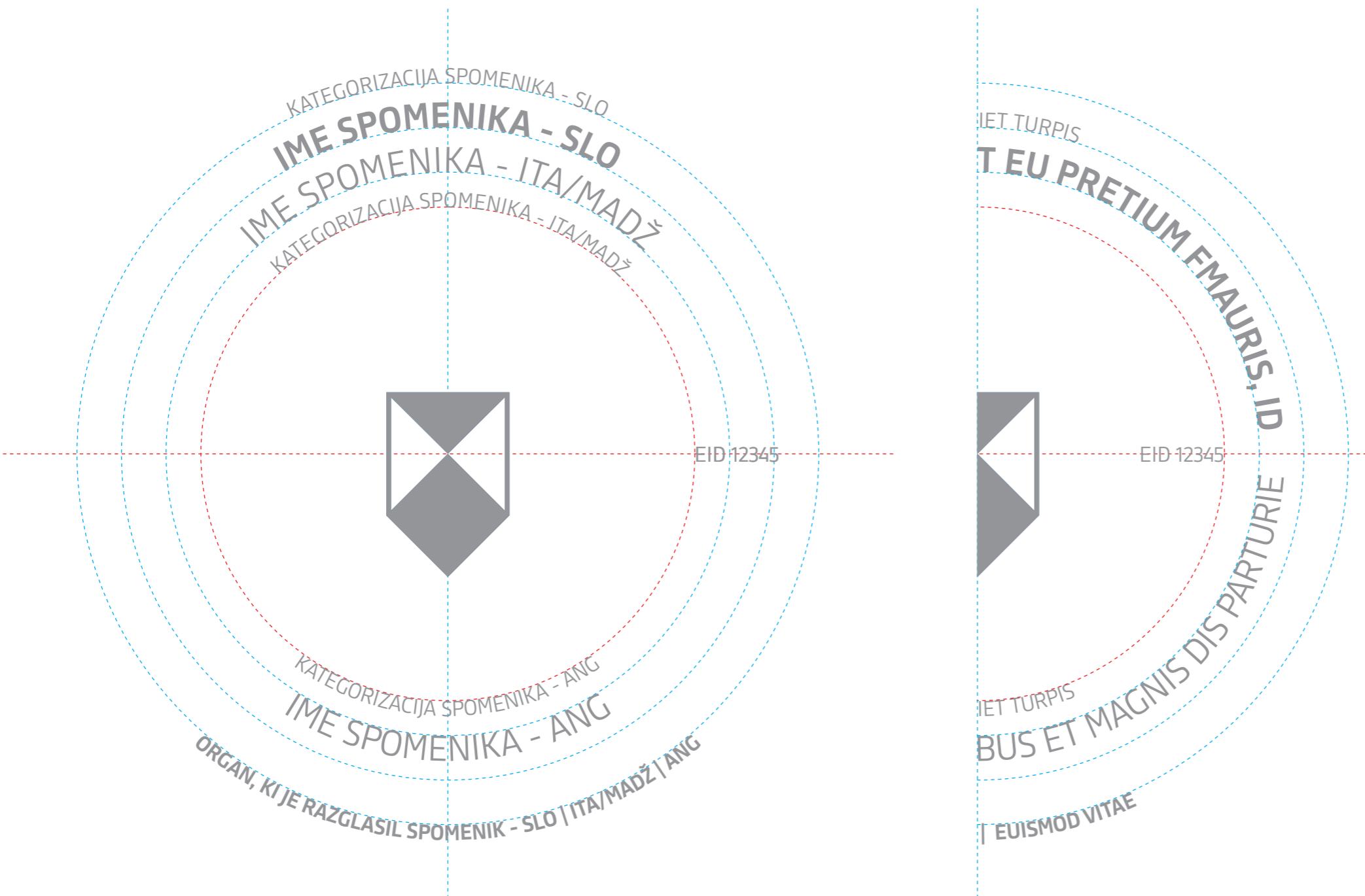

■ Razdalja med tipografijami je 4 mm

Na območjih dvojezičnih občin, kjer sta poleg slovenskega jezika v rabi tudi italijanski oziroma madžarski jezik, priročnik predvideva zapis poimenovanja spomenika, v vseh treh jezikih: slovenščina, italijanščina ali madžarščina in angleščina.

Tipografski elementi se glede na naravo informacij razlikujejo po velikosti in tipografskem rezu. Vsaka pozicija opredeljuje točno določeno vsebino in je omejena s številom tipografskih znakov.

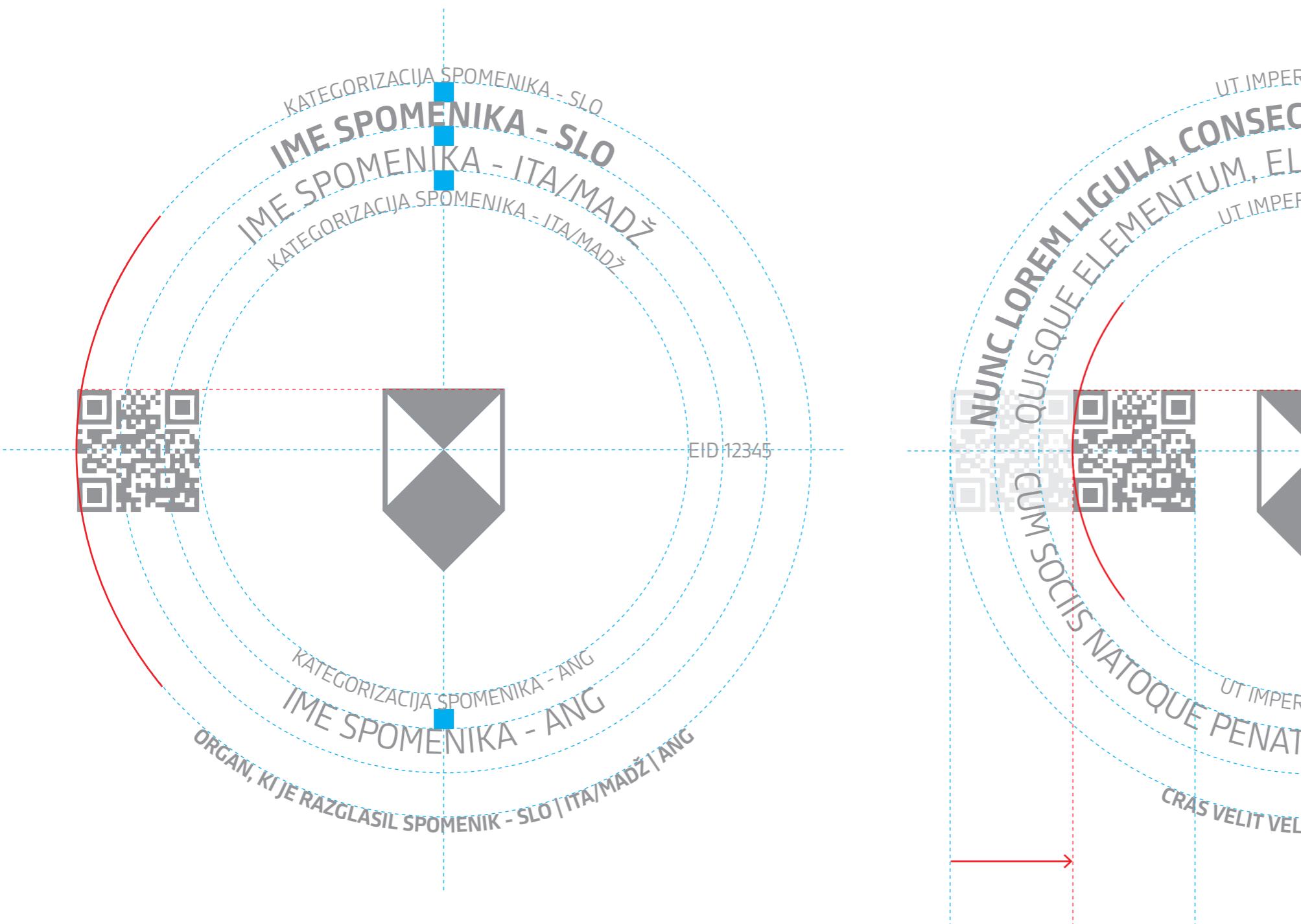

Vsaki enoti dediščine se določi enolična oznaka (v nadaljnem besedilu enotna identifikacija dediščine - EID).

Enotno identifikacijo dediščine sestavlja kratica EID, presledek in število, ki je določeno s strani Ministrstva za kulturo (največje dovoljeno število znakov je deset). Postavljena je centralno na horizontalno presečnico in se z levim robom dotika desnega dela krožnice (v primeru daljših poimenovanj se EID dotika krožnice z desnim robom).

Primeri zapisa različnega števila znakov:

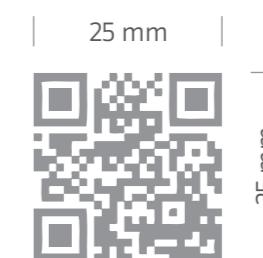
EID 1
EID 12
EID 123
EID 1234
EID 12345

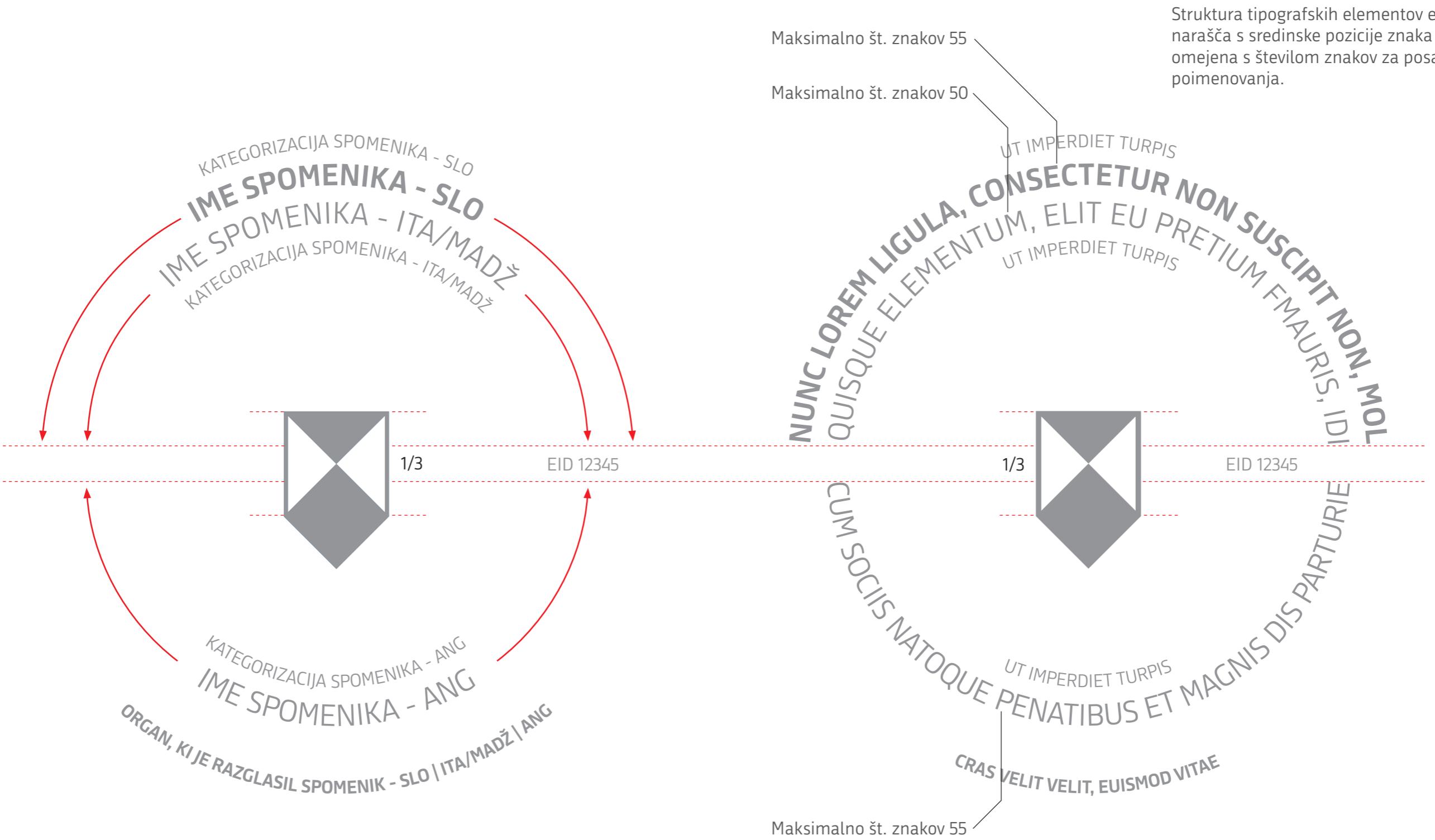

Rešitev označevanja nepremičnih kulturnih spomenikov ponuja možnost uporabe kodnega sistema za pridobivanje informacij o posameznem spomeniku ali lokaciji, kjer je ta pozicioniran, s pomočjo mobilnih komunikacijskih naprav. Takšna rešitev omogoča nadgradnjo osnovnih informacij, ki jih lahko razberemo z označevalne table in je predvidena samo za označevalec tipa A in označevalec tipa C.

Pozicija kode je aplicirana na tablo v višini znaka Haaške konvencije in je v primeru krajših imen (ta v popisu spomenikov prevladujejo) naslonjena na levo pozicijo tipografske mreže. V primeru daljših poimenovanj se pozicija kode prestavi na desno pozicijo tipografske mreže in tako zagotavlja enakovredno kompozicijo grafičnih elementov.

Informacijsko kodo v obliki nalepke je mogoče dodati naknadno (nalepka mora biti odporna proti večletni obrabi).

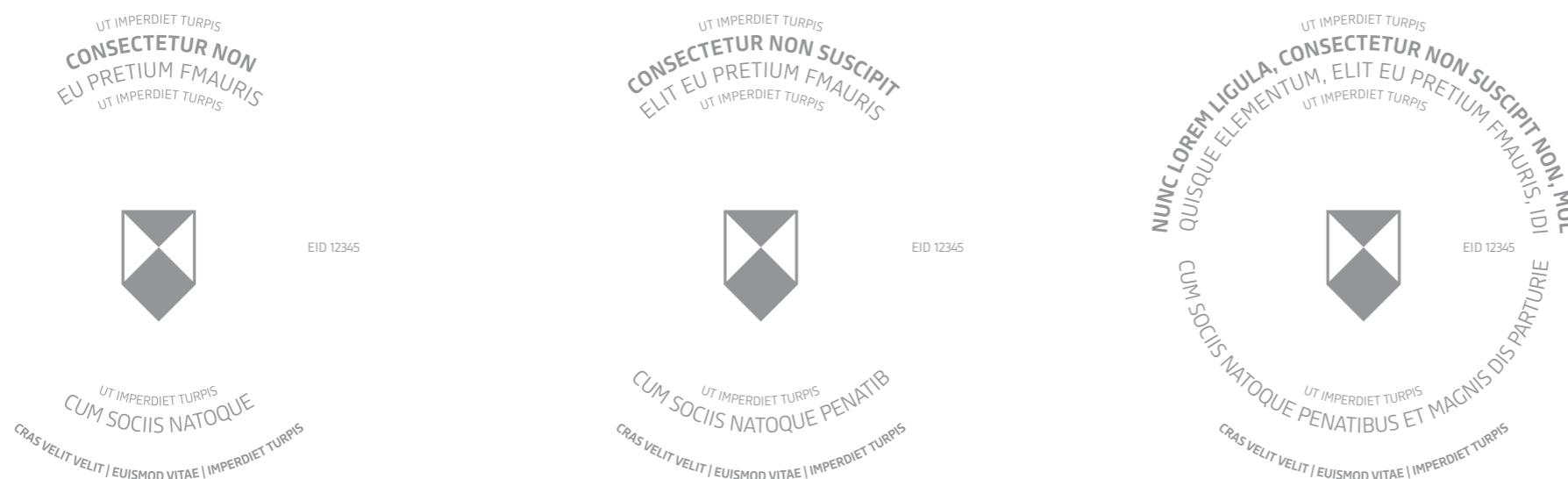
6.1 PRIKAZ NARAŠČANJA ŠTEVILA TIPOGRAFSKIH ELEMENTOV

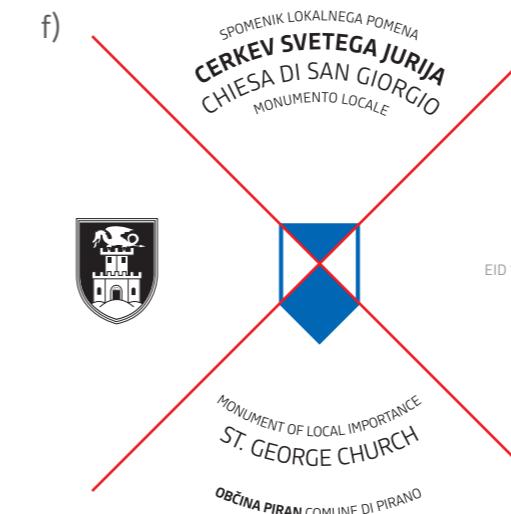
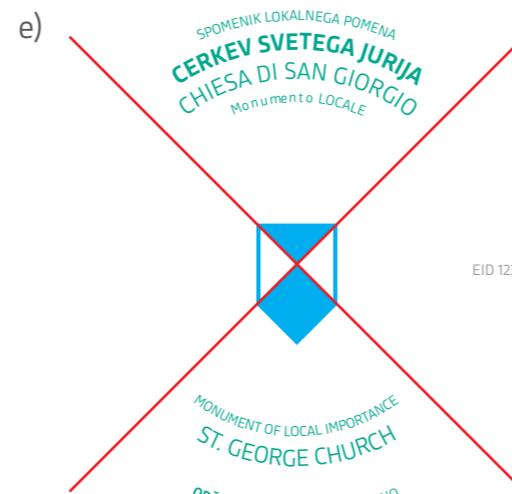
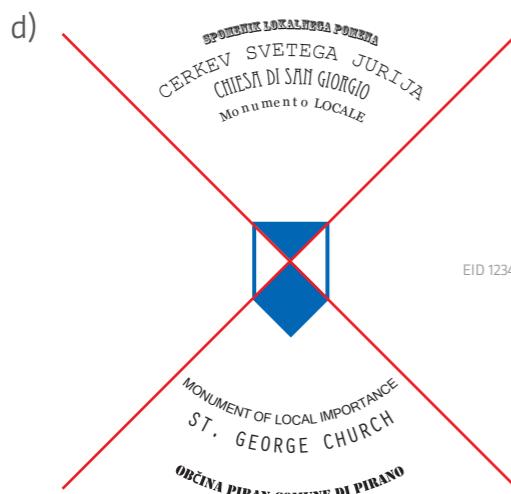
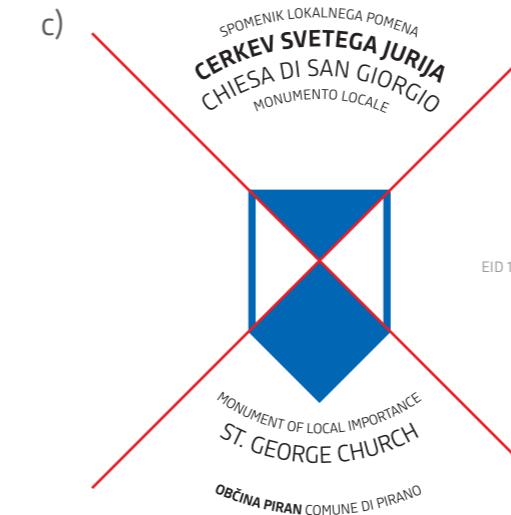
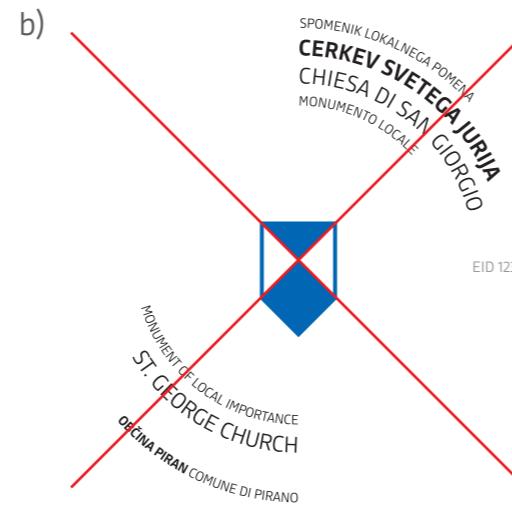
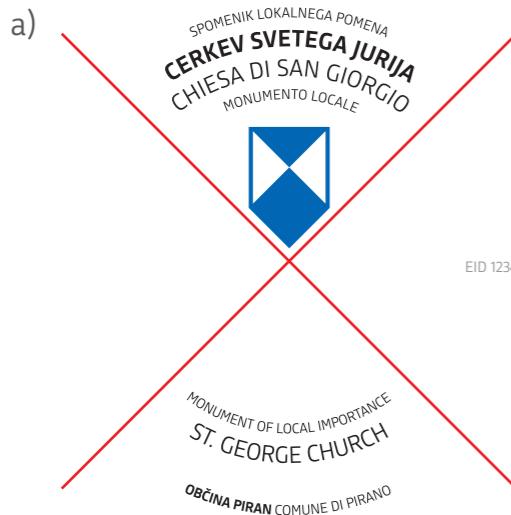
PRIKAZ DVOJEZIČNEGA TEKSTA

Tipografska struktura in centralna postavitev znaka sestavlja okroglo formo kompozicije, ki se prilagaja količini informacij. Označevalni element je oblikovno racionalen in obenem prepoznaven.

PRIKAZ TROJEZIČNEGA TEKSTA

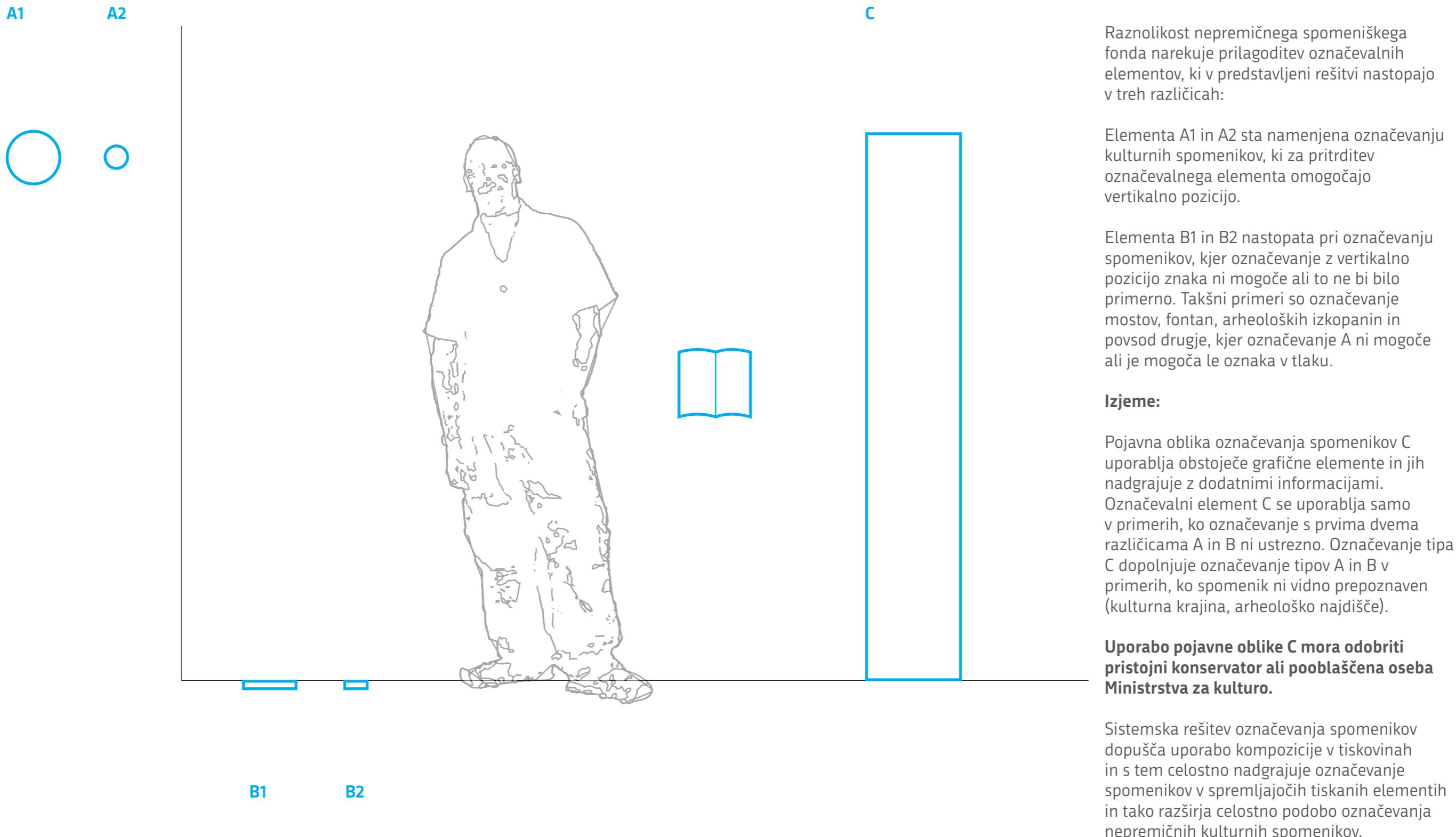

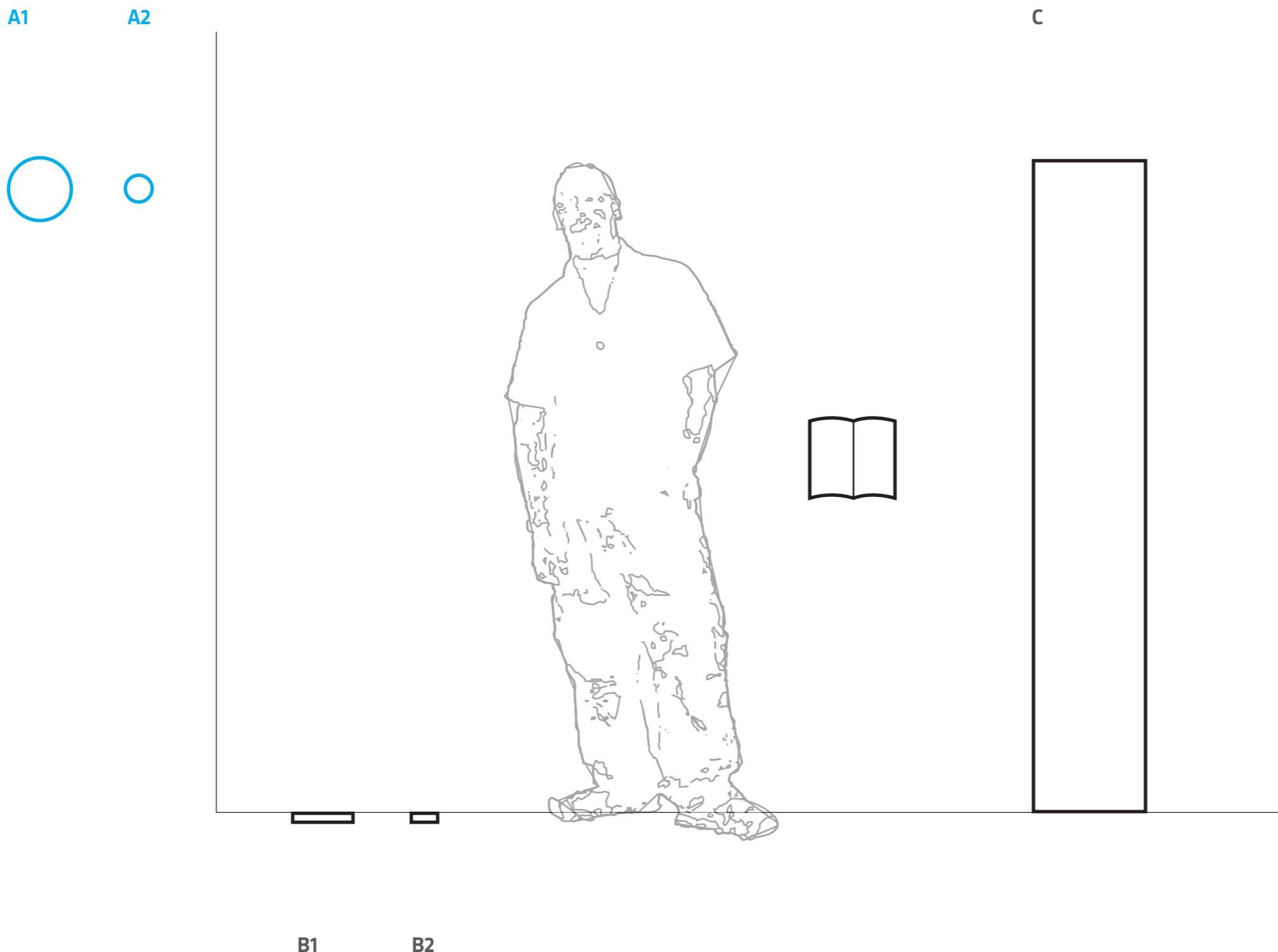
Priročnik navaja nekatere neustrezne rabe razpoznavnih elementov.

- a) znak Haaške konvencije ne sme biti pozicioniran izven središča kompozicije
- b) poravnava napisa ni centralna
- c) velikost znaka Haaške konvencije ni ustrezna
- d) črkovna vrsta ni ustrezna
- e) uporabljenе barve ne ustrezajo predpisanim v priročniku
- f) dodajanje vsakršnih dodatnih elementov, ki v priročniku niso predvideni, ni dovoljeno

Vsakršno spremjanje grafičnih elementov na označevalnem elementu je prepovedano.

Spreminjanje ali poenostavitev nosilne table v materialu, velikosti ali načinu montaže ni dovoljeno.

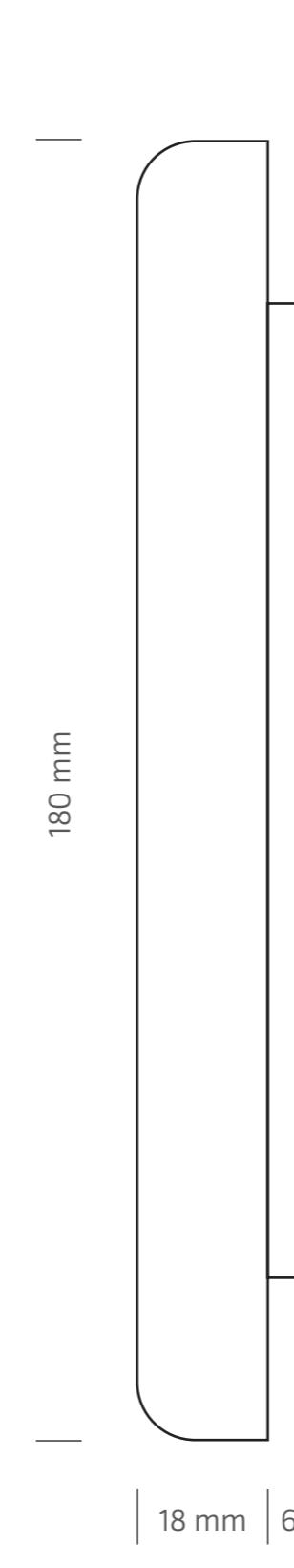
Kulturni spomenik se označi z označevalcem tipa A povsod, kjer je mogoča pritrditev označevalne table na vertikalne površine, kot v primeru stavbne dediščine. Označevalec tipa A se vedno pojavlja le vertikalno na obstoječem spomeniku.

Postavitev označevalca A v horizontalnem ali poševnem položaju ni dovoljena.

Element A se v vseh primerih aplicira neposredno na spomenik. Dodatnega elementa kot nosilca označevalca A sistem ne predvideva. Spreminjanje ali poenostavitev nosilne table v materialu, velikosti ali načinu montaže ni dovoljeno.

Vsakršna predelava označevalne table, njenih grafičnih, barvnih in drugih komponent ni dovoljena.

1.1 POJAVNA OBLIKA OZNAČEVALNEGA
ELEMENTA A1

Označevalni element A1 je namenjen označevanju glavnih vhodov ali čelnih fasad objektov na primarnih lokacijah.

Označevalni element A1 je izdelan iz hladno preoblikovane nerjavne pločevine v okroglo formo globine 18mm, ki je površinsko emajlirana in tako odporna proti večletni obrabi. Označevalce se vedno pojavlja v vertikalni postavitvi in je pritrjen na podlago s tipskim nosilcem. Označevalna tabla je zaradi vandalizma na nosilec pritrjena z zakovicami.

Dopušča se tudi uporaba pleksi stekla.

bela

črna

modra

CMYK	0, 0, 0, 0	0, 0, 0, 0	100, 60, 0, 0
RGB	255, 255, 255	0, 0, 0	0, 102, 179
PANTONE	white	black	2945
RAL	9003	9004	5005

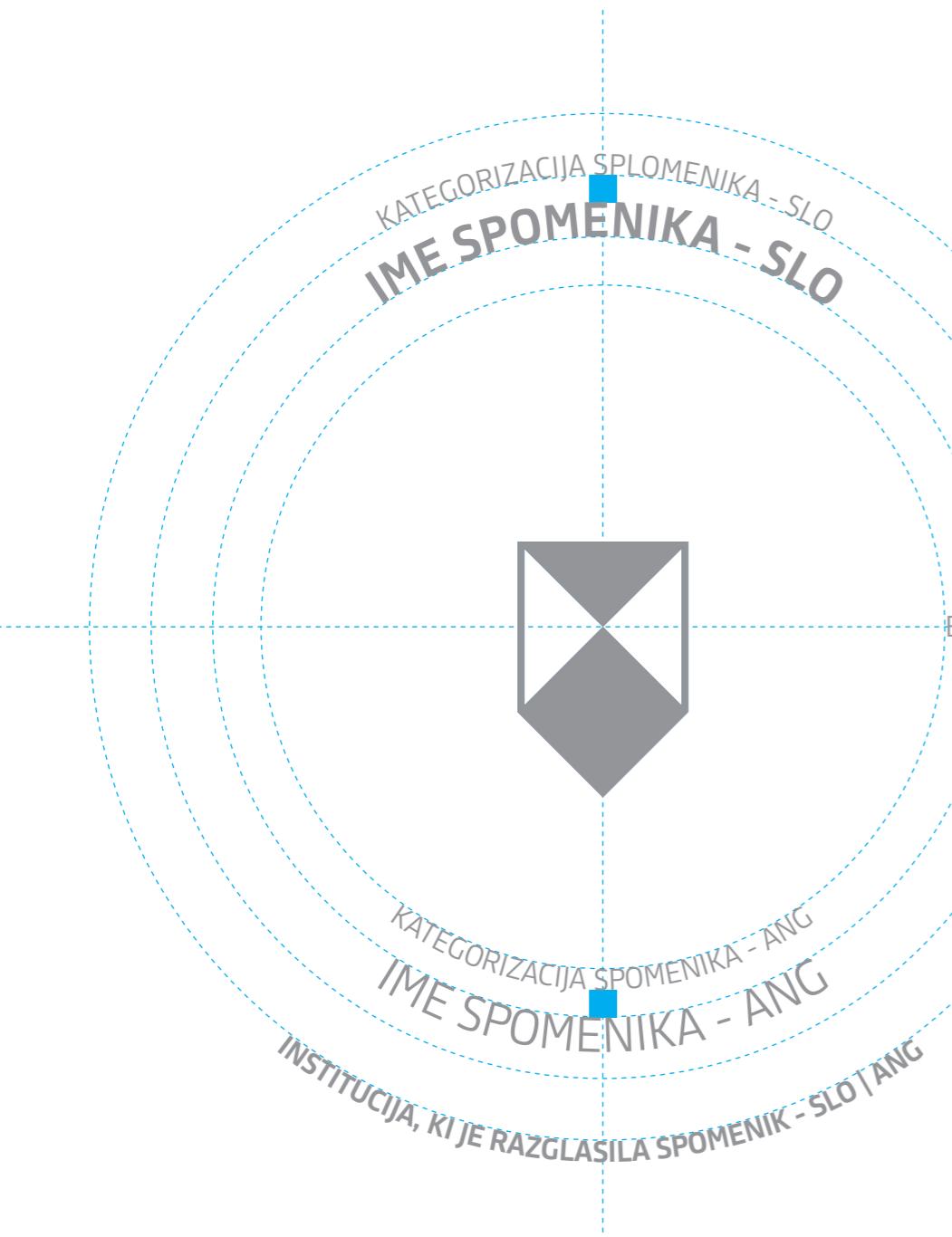
■ Razdalja med tipografijami je 4 mm

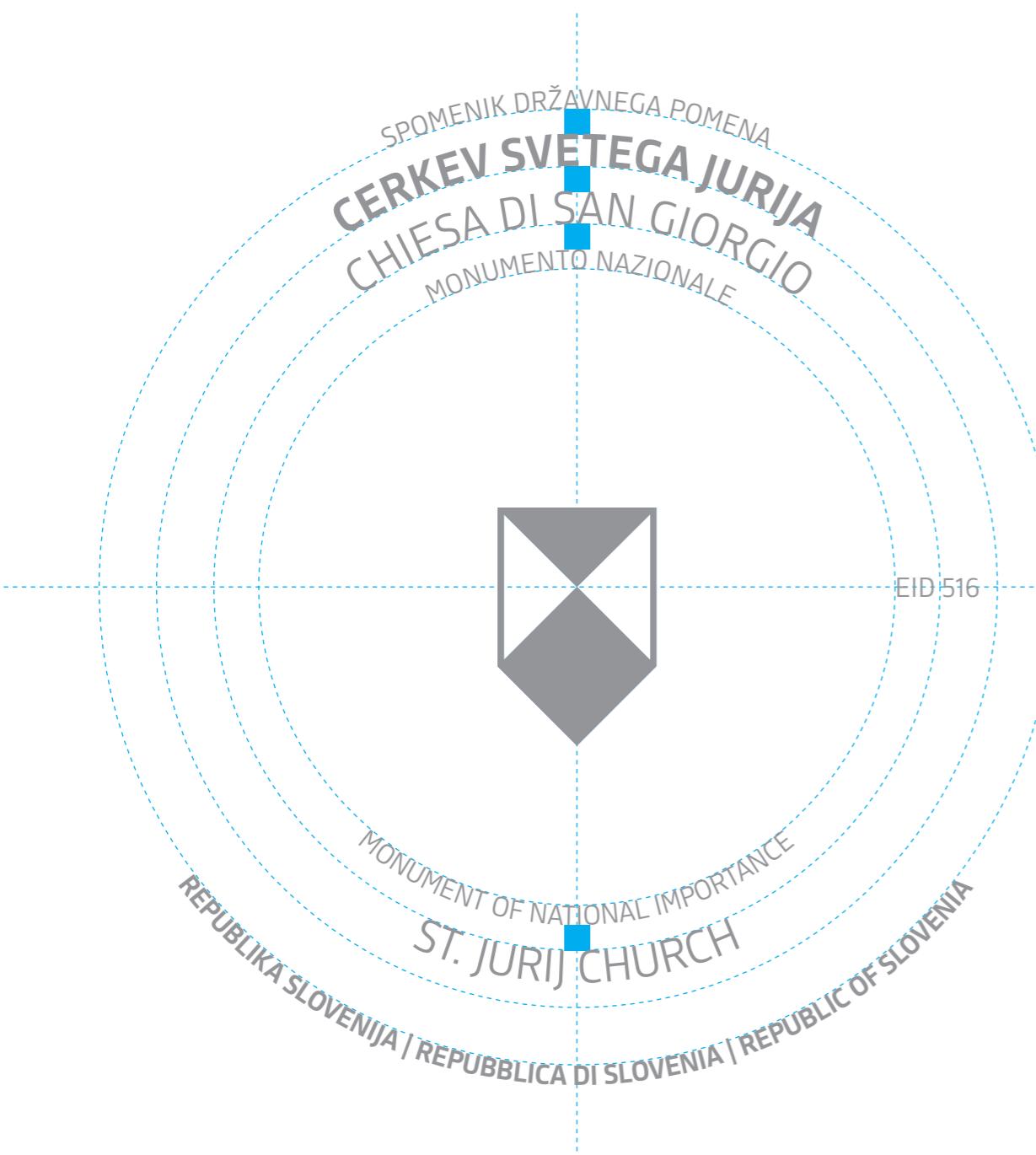
Vsi napisi na tabli so zapisani v slovenskem in angleškem jeziku.

Tipografski elementi se glede na naravo informacij razlikujejo po velikosti in tipografskem rezu. Vsaka pozicija opredeljuje točno določeno vsebino in je omejena s številom tipografskih znakov.

Jezik	Premer krožnice	Vrsta, debelina tipografije	Maksimalno št. znakov	Vsebina besedila
SLO	Ø150 mm	Republika krepko 20 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - SLO
SLO	Ø132 mm	Republika normalno 20 pt		IME SPOMENIKA
SLO	Ø114 mm	Republika normalno 20 pt	55	EID 12345
SLO	Ø100 mm	Republika normalno 12 pt		ENOTNA IDENTIFIKACIJA DEDIŠČINE
ANG	Ø100 mm	Republika normalno 12 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ANG
ANG	Ø114 mm	Republika normalno 20 pt	55	IME SPOMENIKA
SLO	Ø150 mm	Republika krepko 12 pt		ORGAN, KI JE RAZGLASIL SPOMENIK - SLO ANG

PRIMER DRŽAVNEGA SPOMENIKA:
REPUBLIKA SLOVENIJA | REPUBLIC OF SLOVENIA
PRIMER LOKALNEGA SPOMENIKA:
OBČINA PIRAN | MUNICIPALITY OF PIRAN

■ Razdalja med tipografijami je 4 mm

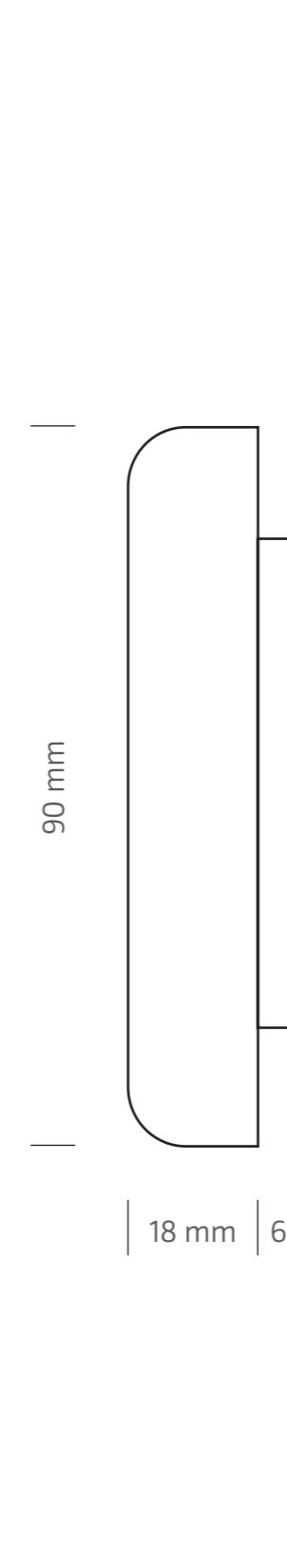
Na območjih dvojezičnih občin, kjer sta poleg slovenskega jezika v rabi tudi italijanski oziroma madžarski jezik, priročnik predvideva zapis poimenovanja spomenika, v vseh treh jezikih: slovenščina, italijanščina ali madžarščina in angleščina.

Tipografski elementi se glede na naravo informacij razlikujejo po velikosti in tipografskem rezu. Vsaka pozicija opredeljuje točno določeno vsebino in je omejena s številom tipografskih znakov.

Jezik	Premer krožnice	Vrsta, debelina, velikost tipografije	Maksimalno št. znakov	Vsebina besedila
SLO	Ø150 mm	Republika normalno 12 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - SLO
SLO	Ø132 mm	Republika krepko 20 pt	55	IME SPOMENIKA - SLO
ITA/MADŽ	Ø114 mm	Republika normalno 20 pt	50	IME SPOMENIKA - ITA/MADŽ
ITA/MADŽ	Ø100 mm	Republika normalno 12 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ITA/MADŽ
		Republika normalno 12 pt		ENOTNA IDENTIFIKACIJA DEDIŠČINE
ANG	Ø100 mm	Republika normalno 12 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ANG
ANG	Ø114 mm	Republika normalno 20 pt	55	IME SPOMENIKA - ANG
SLO	Ø150 mm	Republika krepko 12 pt		ORGAN, KI JE RAZGLASIL SPOMENIK - SLO ITA/MADŽ ANG

PRIMER DRŽAVNEGA SPOMENIKA:
REPUBLIKA SLOVENIJA | REPUBBLICA DI SLOVENIA | REPUBLIC OF SLOVENIA
PRIMER LOKALNEGA SPOMENIKA:
OBČINA PIRAN | COMUNE DI PIRANO | MUNICIPALITY OF PIRAN

1.2 POJAVNA OBЛИKA OZNAČEVALNEGA
ELEMENTA A2

Označevalni element A2 se vedno uporablja v kombinaciji z elementom A1, v kolikor to zahteva tip spomenika.

Večje število označevalnih elementov A2 se uporablja na lokacijah, kjer spomenik obsega večji prostor, z več pristopi, objekti ali drugače prostorsko razpršeno vsebino in tako le dopolnjuje označitve istega objekta z elementom A1.

Označevalni element A2 je izdelan iz hladno preoblikovane nerjavne pločevine v okroglo formo globine 18mm, ki je površinsko emajlirana in tako odporna proti večletni obrabi. Označevalci se vedno pojavlja v vertikalni postaviti in je pritrjen na podlagu s tipskim nosilcem. Označevalna tabla je zaradi vandalizma na nosilec pritrjena z zakovicami.

Posamična uporaba elementa A2 ni dovoljena.

bela

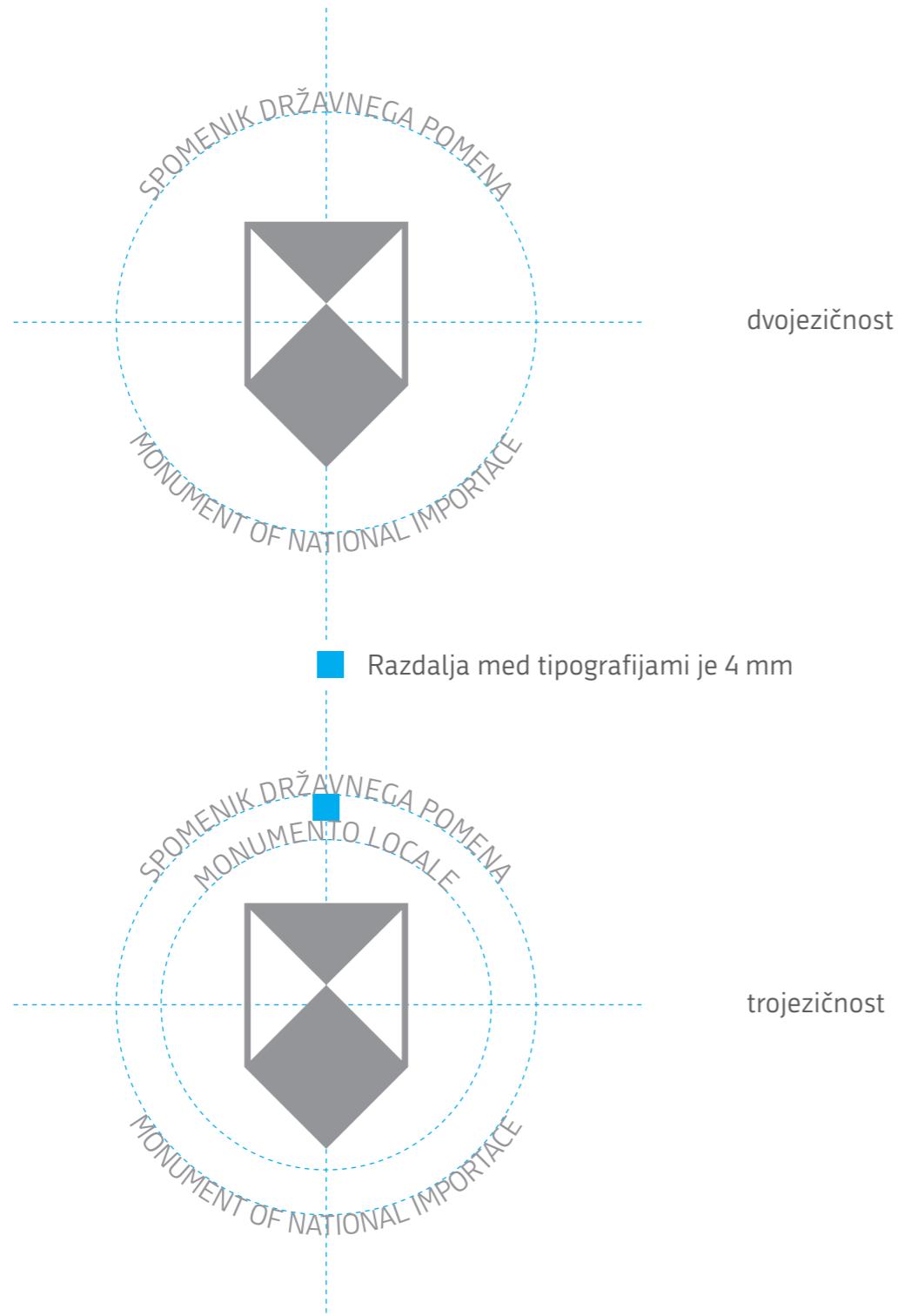

črna

modra

CMYK	0, 0, 0, 0	0, 0, 0, 0	100, 60, 0, 0
RGB	255, 255, 255	0, 0, 0	0, 102, 179
PANTONE	white	black	2945
RAL	9003	9004	5005

Jezik	Premer krožnice	Vrsta, debelina, velikost tipografije	Vsebina teksta
SLO	Ø64 mm	Republika normalno 12 pt	KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - SLO
ANG	Ø64 mm	Republika normalno 12 pt	KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ANG

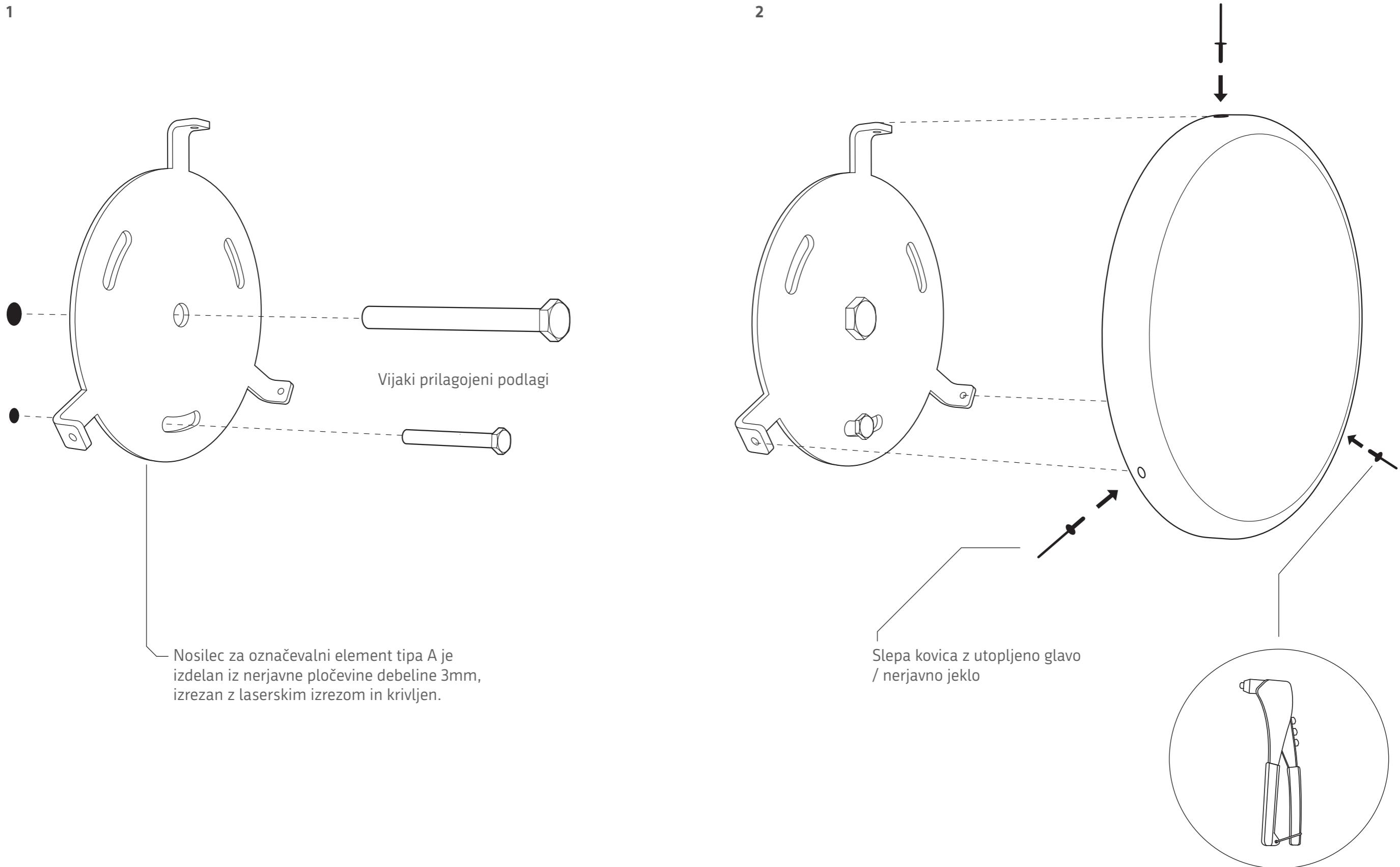
ANG	Ø64 mm	Republika normalno 12 pt	KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ANG
-----	--------	--------------------------	--------------------------------

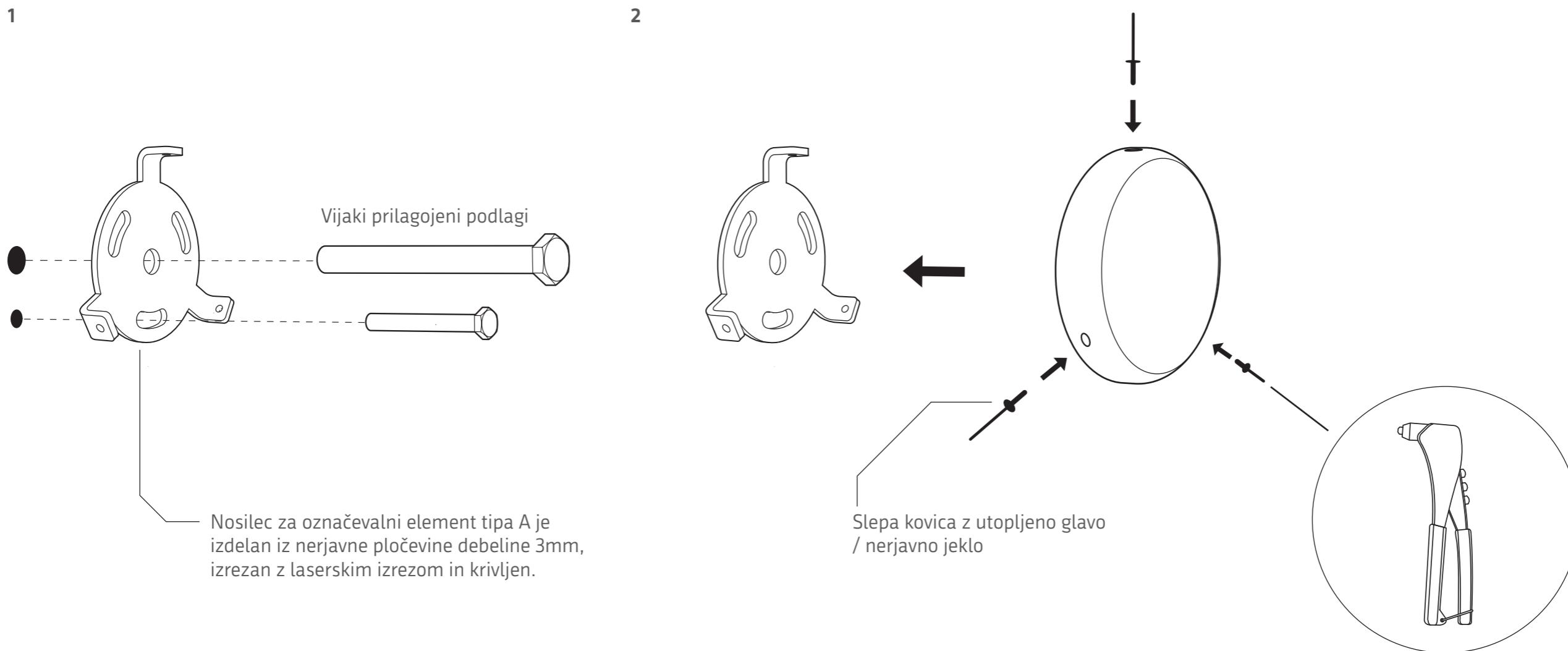
SLO	Ø64 mm	Republika normalno 12 pt	KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - SLO
ITA/MADŽ	Ø50 mm	Republika normalno 12 pt	KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ITA/MADŽ

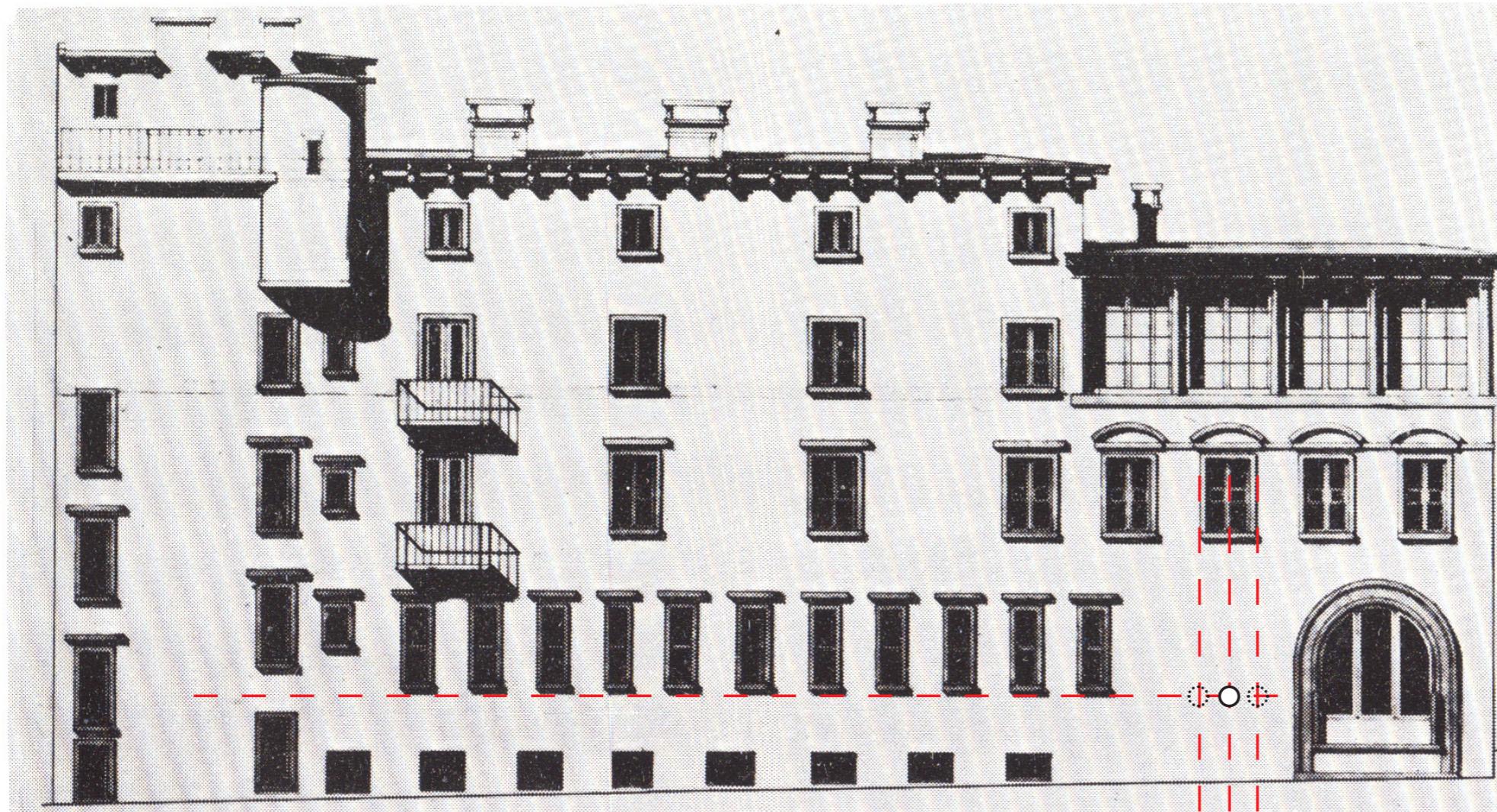
ANG	Ø64 mm	Republika normalno 12 pt	KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ANG
-----	--------	--------------------------	--------------------------------

Spodnji del krožnice : zgornji del krožnice

spodnji del krožnice : zgornji del krožnice

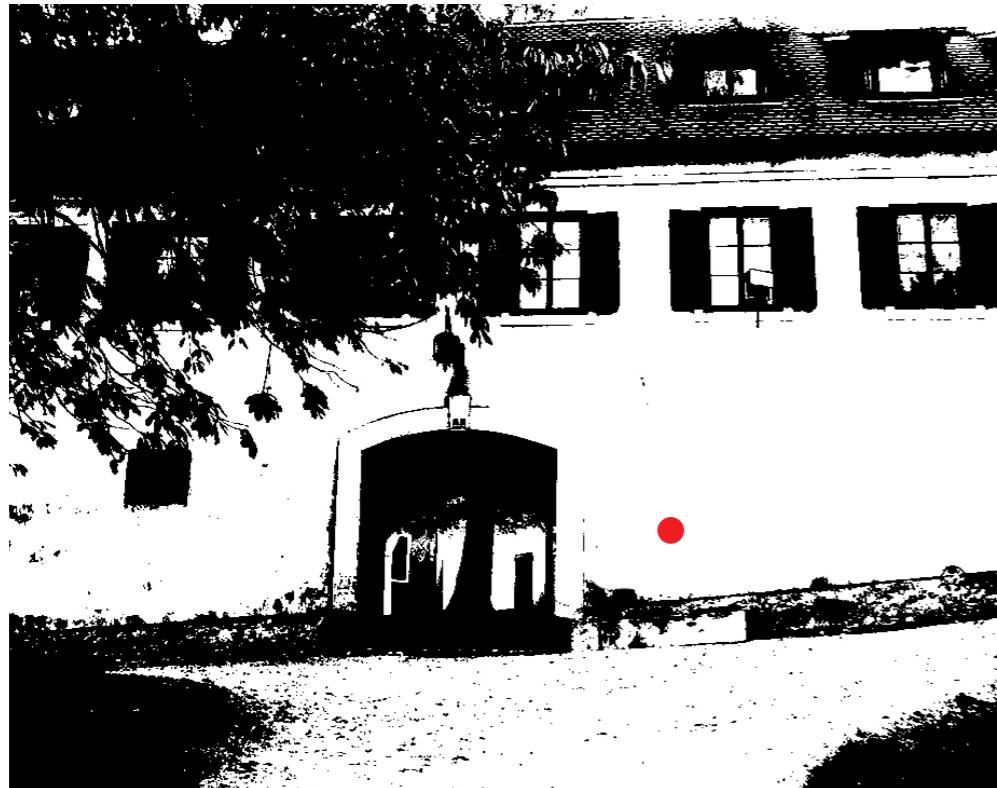

Označevalni elementi A1 in A2 so na objektih nameščeni na način, ki upošteva in se podreja kompozicijskim elementom stavb, kot so ponavljajoči moduli, odprtine, rastri fasadnih elementov in drugih likovnih elementov objekta. Tabla spomenika se ne namešča na portale, okvirje, štukатурne robove, reliefne ali keramične okrase in druge podobne elemente spomenika.

Prostor za pritrditev označevalne table na spomeniku je omejen na višino od 140 cm do 160 cm. Pooblaščena oseba Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, upoštevajoč omejitev prostora in značilnosti spomenika, določi prostor pritrditve označevalnega elementa. Rešitev je pred montažo pripravljena v obliki preprostega elaborata in načrta opremljenega s slikovnim gradivom, ki omogoča presojo ustreznosti predlagane rešitve, ki jo potrdi pooblaščena oseba Ministrstva za kulturo v soglasju z lastnikom ali pooblaščenim upravljavcem spomenika in pristojnim konservatorjem.

Ob montaži novih označevalcev spomenika se s spomenika odstrani vse starejše elemente označevanja in drugih neprimernih elementov, ki na spomenik ne sodijo.

1.4.1 PRIMERI LOKACIJ ZA OZNAČEVALNI
ELEMENT A1 IN A2

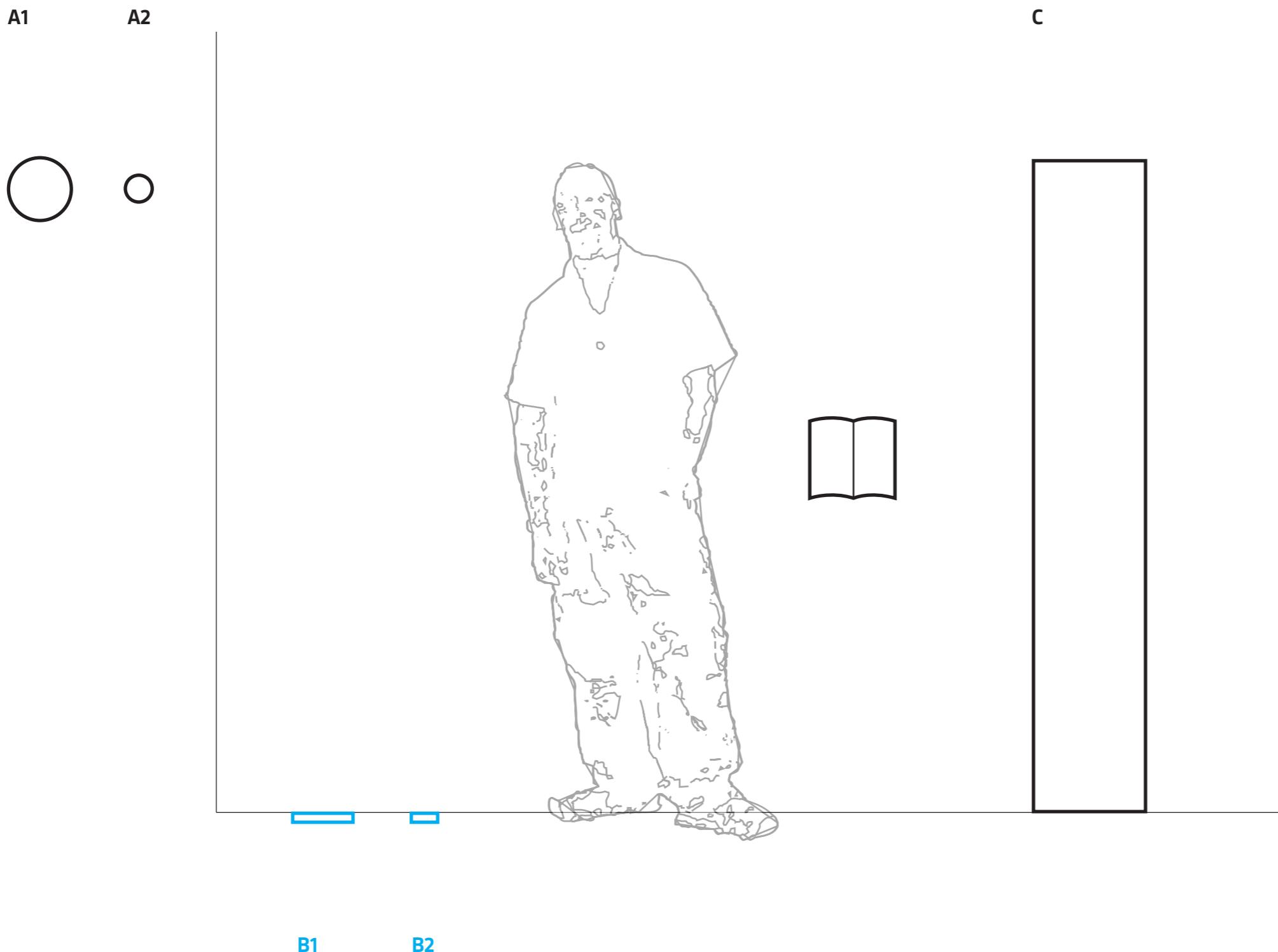

Projekt določa, da je spomenik označen le z enim primarnim označevalcem tipa A1, ostali deli spomenika pa so po potrebi dodatno označeni z manjšimi in vsebinsko okrnjenimi oznakami A2.

Element A2 ponuja možnost označevanja objektov na lokacijah, ki so sekundarnega pomena oz. v primerih ko tip spomenika to zahteva (širše spomeniško območje, kulturna krajina idr.) in tako le dopolnjuje označitve istega objekta z elementom A1.

Postavite elemente A2 so vključene v predlog postavitev označevalnih elementov spomenika in so del celostne rešitve, ki jo potrdi pooblaščena oseba Ministrstva za kulturo.

Označevalna elementa B1 in B2 sta namenjena horizontalnemu označevanju spomenikov, kjer vertikalno označevanje z označevalnim elementom A ni mogoče. Takšne posebnosti so npr. nagrobnik, rečna struga, vodomet, skulptura idr.

Označevalni element B je zaradi specifične umestitve v tlak in tehnologije izdelave večji od označevalnega elementa A. Temu primerno je potrebno upoštevati označevalnemu elementu B prilagojeno tipografsko mrežo.

Vsakršna predelava bronastega odlitka, njegovih grafičnih in drugih komponent je prepovedana.

2.1 POJAVNA OBLIKA OZNAČEVALNEGA
ELEMENTA B1

210 mm

Označevalni element B je odprt v bron in sidran na nivo tlaka, zato njegovi grafični elementi nastopajo v obliki reliefsa.

Globina reliefsa je 1.5 mm

Razdalja med tipografijami je 4,6 mm

Vsi napisi na bronastem odlitku so zapisani v slovenskem in angleškem jeziku.

Tipografski elementi se glede na naravo informacij razlikujejo po velikosti in tipografskem rezu. Vsaka pozicija opredeljuje točno določeno vsebino in je omejena s številom tipografskih znakov.

Jezik	Premer krožnice	Vrsta, debelina, velikost tipografije	Maksimalno št. znakov	Vsebina besedila
SLO	Ø154 mm	Republika krepko 14 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - SLO
SLO	Ø133 mm	Republika krepko 23,3 pt	50	IME SPOMENIKA - SLO
		Republika krepko 14 pt		ENOTNA IDENTIFIKACIJA DEDIŠCINE
ANG	Ø116 mm	Republika krepko 14 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ANG
ANG	Ø133 mm	Republika krepko 23,3 pt	55	IME SPOMENIKA - ANG
SLO	Ø175 mm	Republika krepko 14 pt		ORGAN, KI JE RAZGLASIL SPOMENIK - SLO ANG

PRIMER DRŽAVNEGA SPOMENIKA:
REPUBLIKA SLOVENIJA | REPUBLIC OF SLOVENIA
PRIMER LOKALNEGA SPOMENIKA:
OBČINA PIRAN | MUNICIPALITY OF PIRAN

Na območjih dvojezičnih občin, kjer sta poleg slovenskega jezika v rabi tudi italijanski oziroma madžarski jezik, priročnik predvideva zapis poimenovanja spomenika, v vseh treh jezikih: slovenščina, italijanščina ali madžarščina in angleščina.

Tipografski elementi se glede na naravo informacij razlikujejo po velikosti in tipografskem rezu. Vsaka pozicija opredeljuje točno določeno vsebino in je omejena s številom tipografskih znakov.

Jezik	Premer krožnice	Vrsta, debelina, velikost tipografije	Maksimalno št. znakov	Vsebina besedila
SLO	Ø175 mm	Republika krepko 14 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - SLO
SLO	Ø154 mm	Republika krepko 23,3 pt	55	IME SPOMENIKA - SLO
ITA/MADŽ	Ø133 mm	Republika krepko 23,3 pt	50	IME SPOMENIKA - ITA/MADŽ
ITA/MADŽ	Ø116 mm	Republika krepko 14 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ITA/MADŽ
		Republika krepko 14 pt		----- ENOTNA IDENTIFIKACIJA DEDIŠCINE -----
ANG	Ø116 mm	Republika krepko 14 pt		KATEGORIZACIJA SPOMENIKA - ANG
ANG	Ø133 mm	Republika krepko 23,3 pt	55	IME SPOMENIKA - ANG
SLO	Ø175 mm	Republika krepko 14 pt		ORGAN, KI JE RAZGLASIL SPOMENIK - SLO ITA/MADŽ ANG

PRIMER DRŽAVNEGA SPOMENIKA:
REPUBLIKA SLOVENIJA | REPUBBLICA DI SLOVENIA | REPUBLIC OF SLOVENIA
PRIMER LOKALNEGA SPOMENIKA:
OBČINA PIRAN | COMUNE DI PIRANO | MUNICIPALITY OF PIRAN

2.2 POJAVNA OBЛИKA OZNAČEVALNEGA
ELEMENTA B2

105 mm

Označevalni element B2 se vedno uporablja v kombinaciji z elementom B1, v kolikor to zahteva tip spomenika.

Večje število označevalnih elementov B2 se uporablja na lokacijah, kjer spomenik obsega večji prostor, z več pristopi, objekti ali drugače prostorsko razpršeno vsebino in tako le dopolnjuje označitve istega objekta z elementom B1.

Posamična uporaba elementa B2 ni dovoljena.

Označevalni element B je odlit v bron in sidran na nivo tlaka, zato njegovi grafični elementi nastopajo v obliki reliefsa.

Globina reliefsa je 1.5 mm

210 mm

105 mm

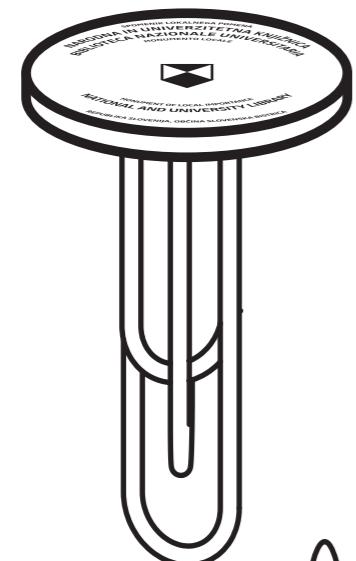

Globina reljefa je 1.5 mm

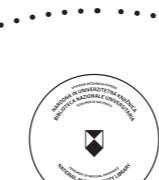

POSTOPEK MONTAŽE ZA OZNAČEVALNI ELEMENT B1 IN B2

1

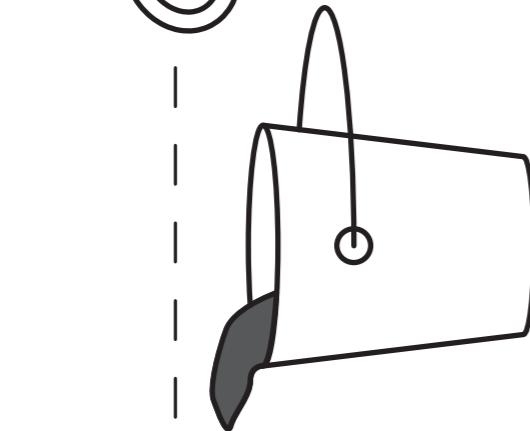

Kjer je lokacija zaradi konfiguracije tal manj opazna, se prostor označevalca v premeru 100 cm dodatno obdela na način, ki element označevanja v tlaku dodatno poudari.

ali

R = 100 cm

2

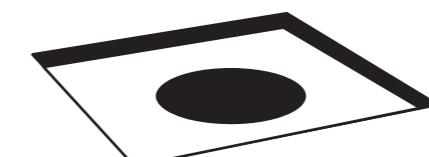

Montaža tipa B predvideva poseg v tlak.
Elementi so sidrani na prej določeno lokacijo
in poravnani s tlakom.

Okrogla oblika označevalnega elementa
omogoča naknadno orientacijo elementa
glede na lokacijo.

POSTOPEK MONTAŽE ZA OZNAČEVALNI ELEMENT B1.2 IN B2.2

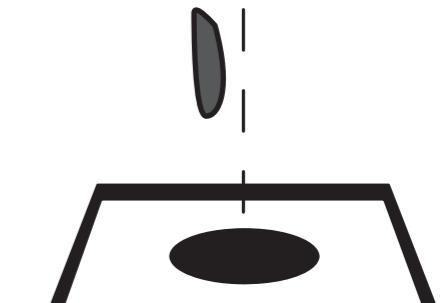
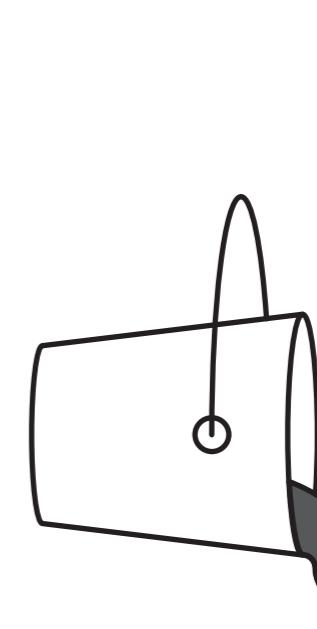
1

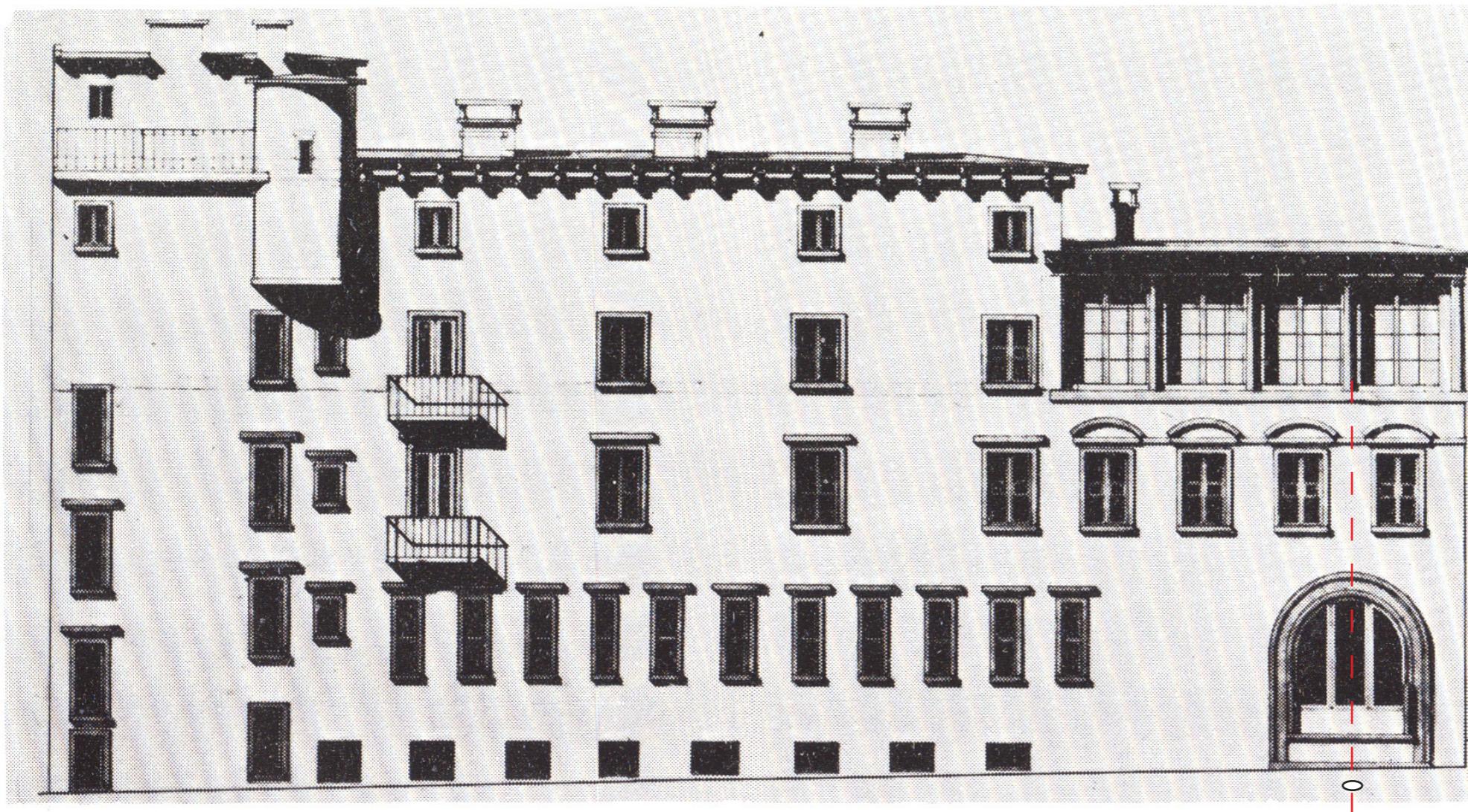
2

Pozicija označevalnega elementa mora biti
določena pred začetkom montaže. Naknadna
rotacija zaradi oblike elementa ni mogoča.

Montaža tipa B predvideva poseg v tlak.
Elementi so sidrani na prej določeno lokacijo
in poravnani s tlakom.

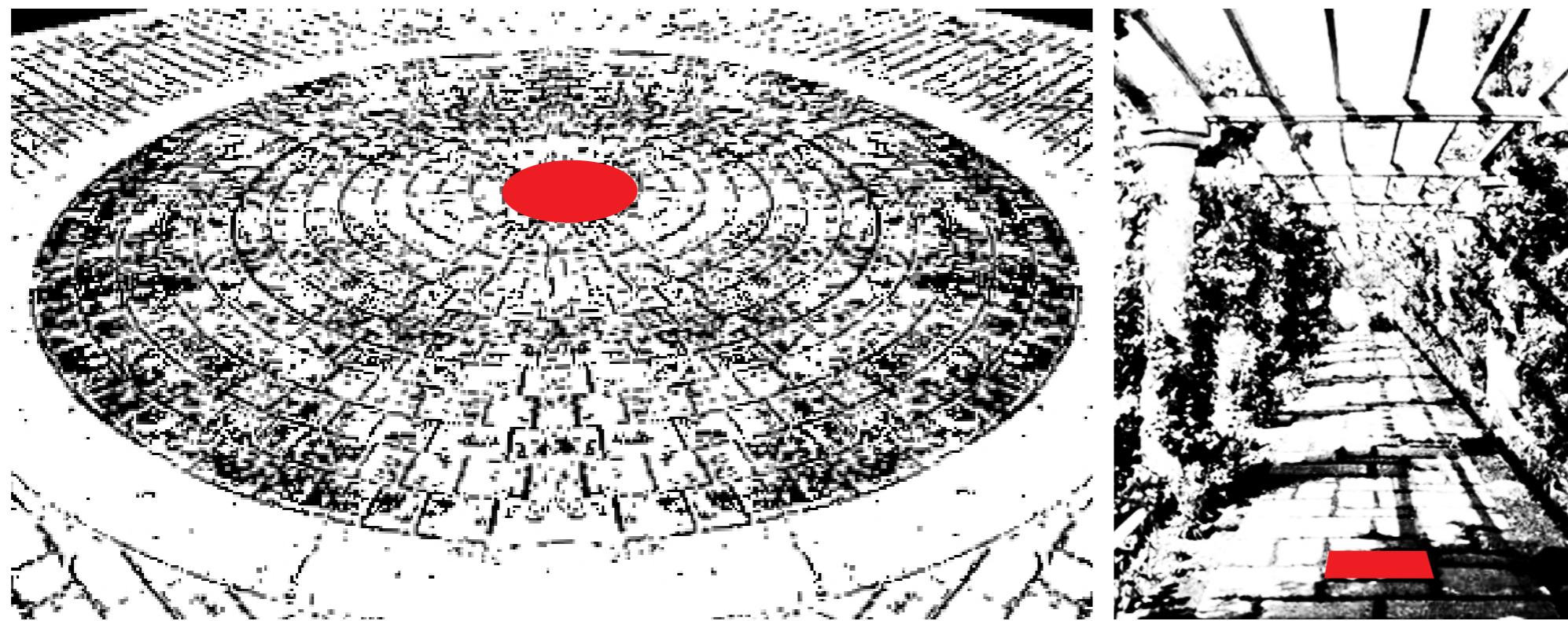

Označevalni elementi so v prostor umeščeni na način, ki upošteva in se podreja kompoziciji tlakov, osem vhodov, križiščem in drugim likovnim elementom prostora. Bronasti oditek ni dovoljeno namestiti na kamnite portale, okvire, reliefne ali keramične okrase, štukатурne robove in druge elemente, ki so pomemben razpoznavni del spomenika.

Prostor za pritrditev označevalne table na spomeniku določi pooblaščena oseba Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Rešitev je pred montažo pripravljena v obliki preprostega elaborata in načrta opremljenega s slikovnim gradivom, ki omogoča presojo ustreznosti predlagane rešitve, ki jo potrdi pooblaščena oseba Ministrstva za kulturo v soglasju z lastnikom ali pooblaščenim upravljavcem spomenika in pristojnim konservatorjem.

Ob montaži novih označevalcev spomenika se s spomenika odstrani vse starejše elemente označevanja in druge neprimerne elemente, ki na spomenik ne sodijo.

2.5.1 PRIMERI LOKACIJ ZA OZNAČEVALNI
ELEMENT B1 IN B1.2

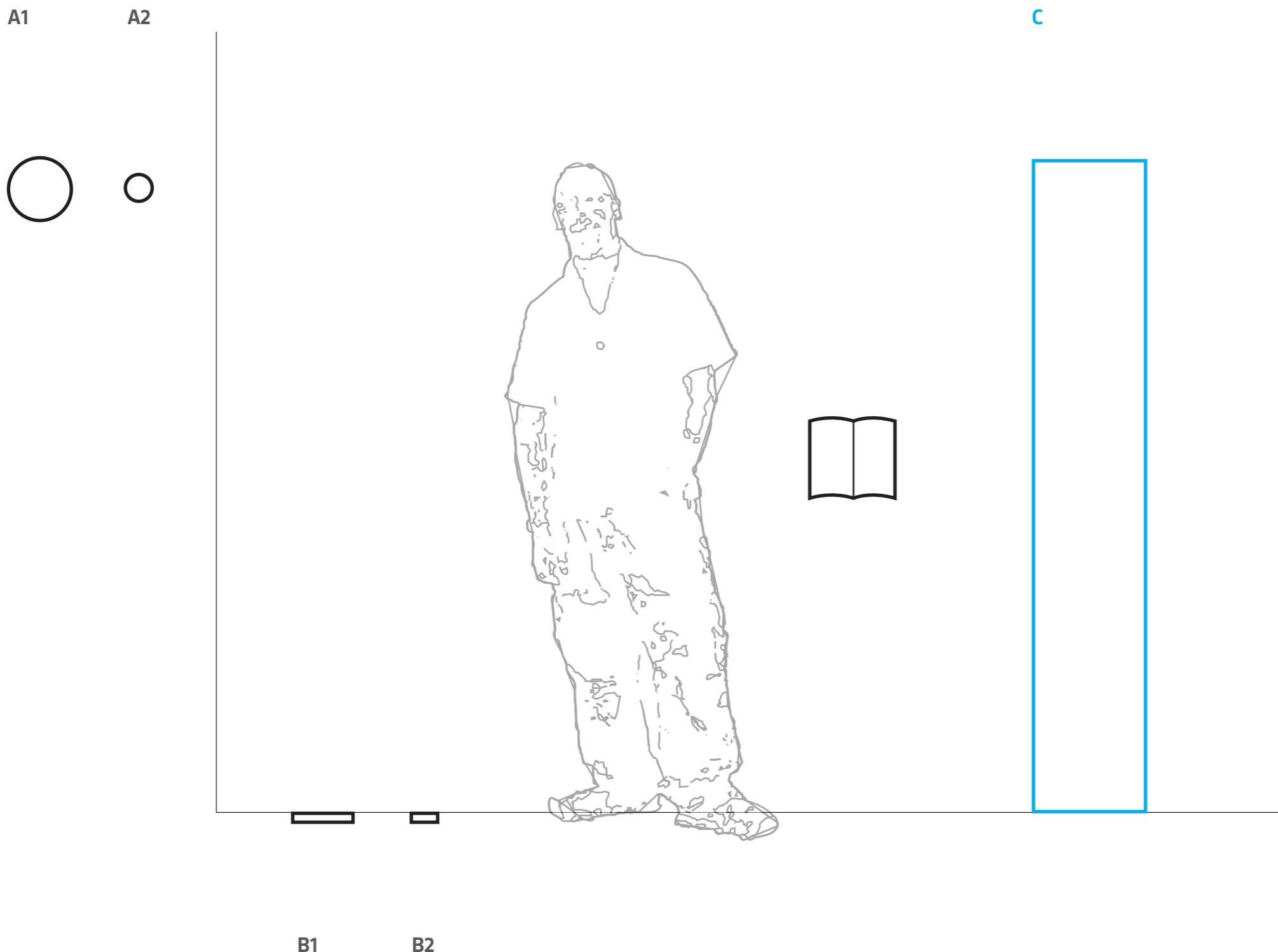

Število elementov označevanja za posamezni spomenik naj bo čim manjše, saj večina lokacij za to ne potrebuje več kot en označevalni element.

Projekt predvideva, da je spomenik označen le z enim primarnim označevalcem tipa B1 ali B1.2.

Elementa B2 in B2.2 (s skrčeno vsebino) ponujata možnost označevanja objektov na lokacijah, ki so sekundarnega pomena oz. v primerih ko tip spomenika to zahteva (širše spomeniško območje, kulturna krajina idr.) in tako le dopolnjuje označitve istega objekta z elementoma B1 ali B1.2.

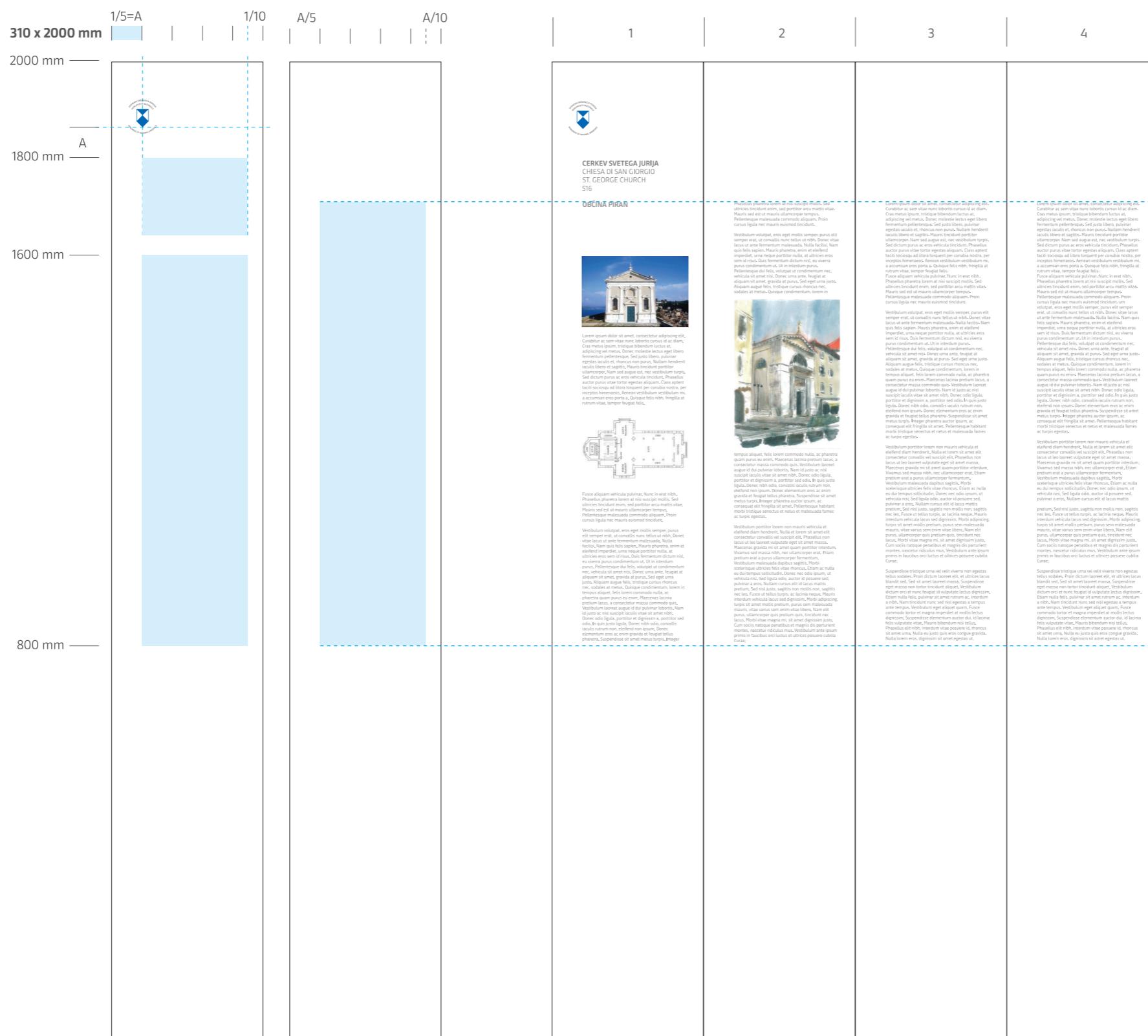

Označevalni element C uporablja obstoječe grafične elemente in jih nadgrajuje z dodatnimi informacijami. Označevalni element C se uporablja samo v primerih, ko označevanje s prvima dvema različicama A in B ni ustrezeno. Označevanje tipa C dopolnjuje označevanje tipov A in B v primerih, ko spomenik ni vidno prepoznaven (kulturna krajina, arheološko najdišče).

Označevalni element C ne nadomešča označevalnih elementov A in B.

Uporabo pojavn oblike C mora odobriti pristojni konservator ali pooblaščena oseba Ministrstva za kulturo.

3.1 TIPOGRAFSKA MREŽA ZA OZNAČEVALNI ELEMENT C

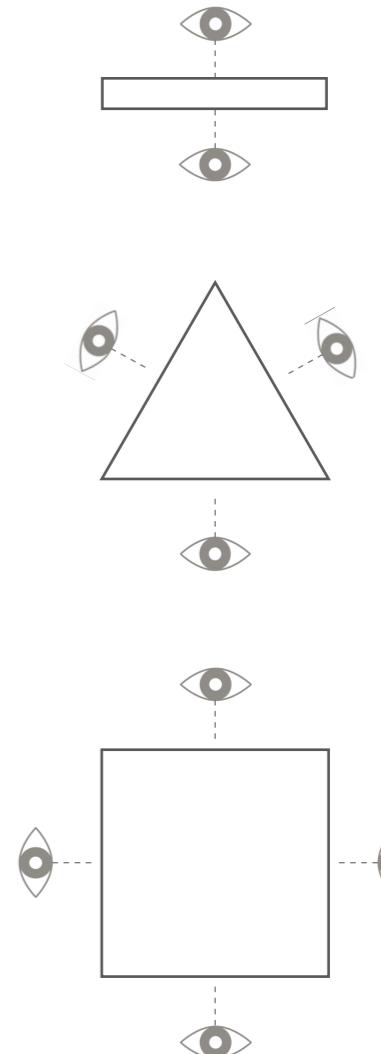

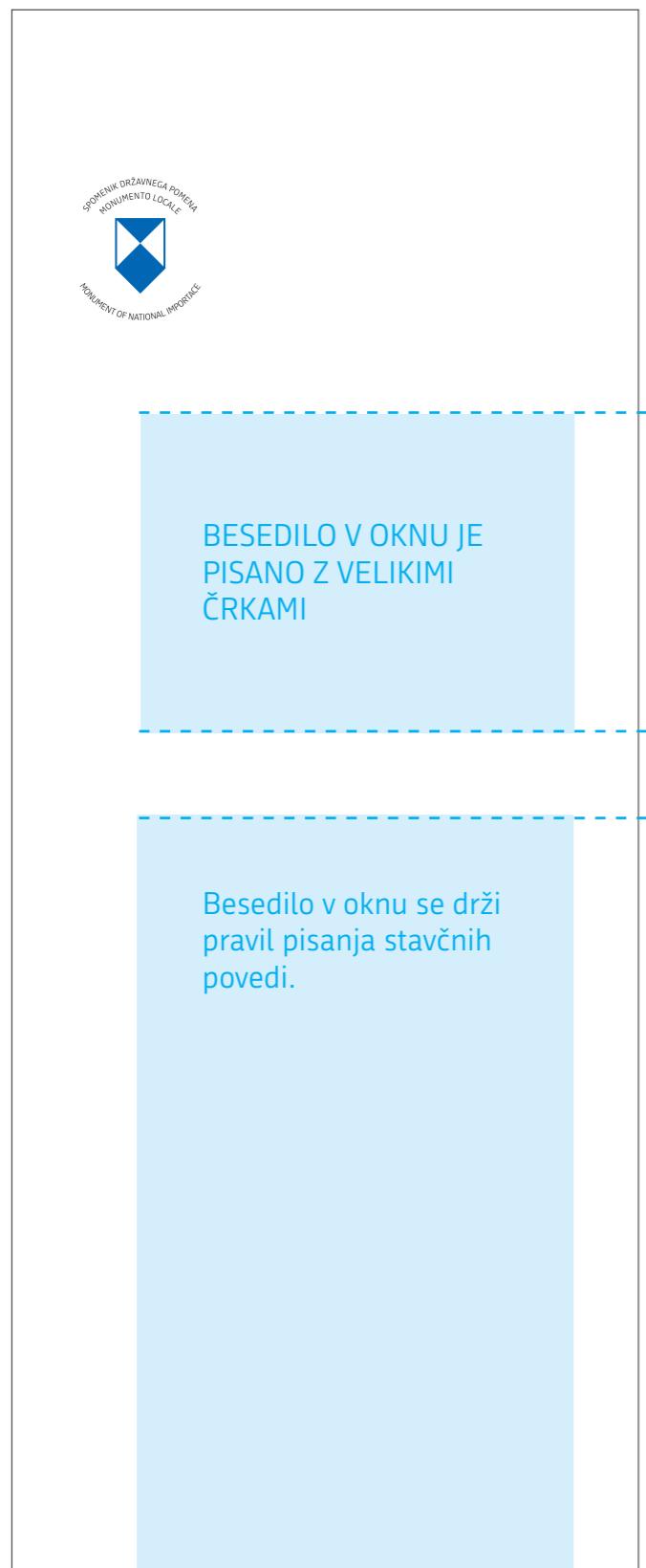
Znak in naziv spomenika sta pozicionirana na glavni stranici (1) in se na naslednjih stranicah (2, 3 in 4) ne ponavlja.

Besedilo na stranicah 2, 3 in 4 je poravnano z zgornjim robom naziva organa, ki je razglasil spomenik.

Število stranic je zaradi predvidenih postavitev omejeno na štiri.

Predvidene postavitev:

Vrsta, debelina in velikost tipografije

Republika krepko 40 pt
Republika 40 pt
Republika 40 pt
Republika 40 pt

Republika 40 pt
Republika 40 pt
Republika 40 pt

Republika 25 pt

Vsebina besedila - jezik

IME SPOMENIKA - SLO
IME SPOMENIKA - ITA/MADŽ
IME SPOMENIKA - ANG
ENOTNA IDENTIFIKACIJA DEDIŠCINE

ORGAN, KI JE RAZGLASIL SPOMENIK - SLO
ORGAN, KI JE RAZGLASIL SPOMENIK - ITA/MADŽ
ORGAN, KI JE RAZGLASIL SPOMENIK - ANG

Opisno besedilo

Znak uporabljen pri označevalnem elementu C je enake velikosti kot znak pri označevalnem elementu A2 (glej stran 19).

Na območjih dvojezičnih občin, kjer sta poleg slovenskega jezika v rabi tudi italijanski oziroma madžarski jezik, priročnik predvideva zapis poimenovanja spomenika, v vseh treh jezikih: slovenščina, italijanščina ali madžarščina in angleščina.

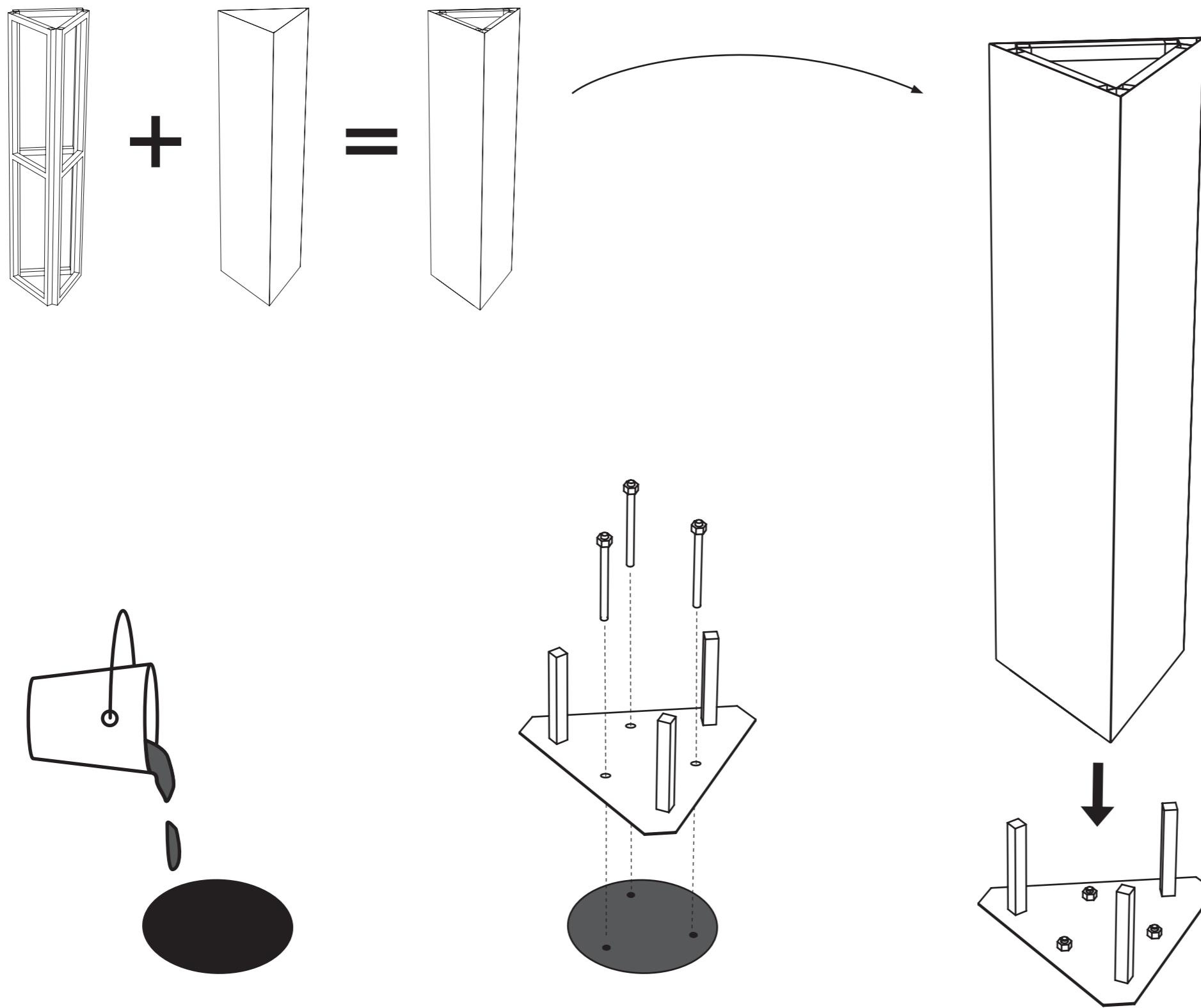

bela

črna

modra

CMYK	0, 0, 0, 0	0, 0, 0, 0	100, 60, 0, 0
RGB	255, 255, 255	0, 0, 0	0, 102, 179
PANTONE	white	black	2945
RAL	9003	9004	5005

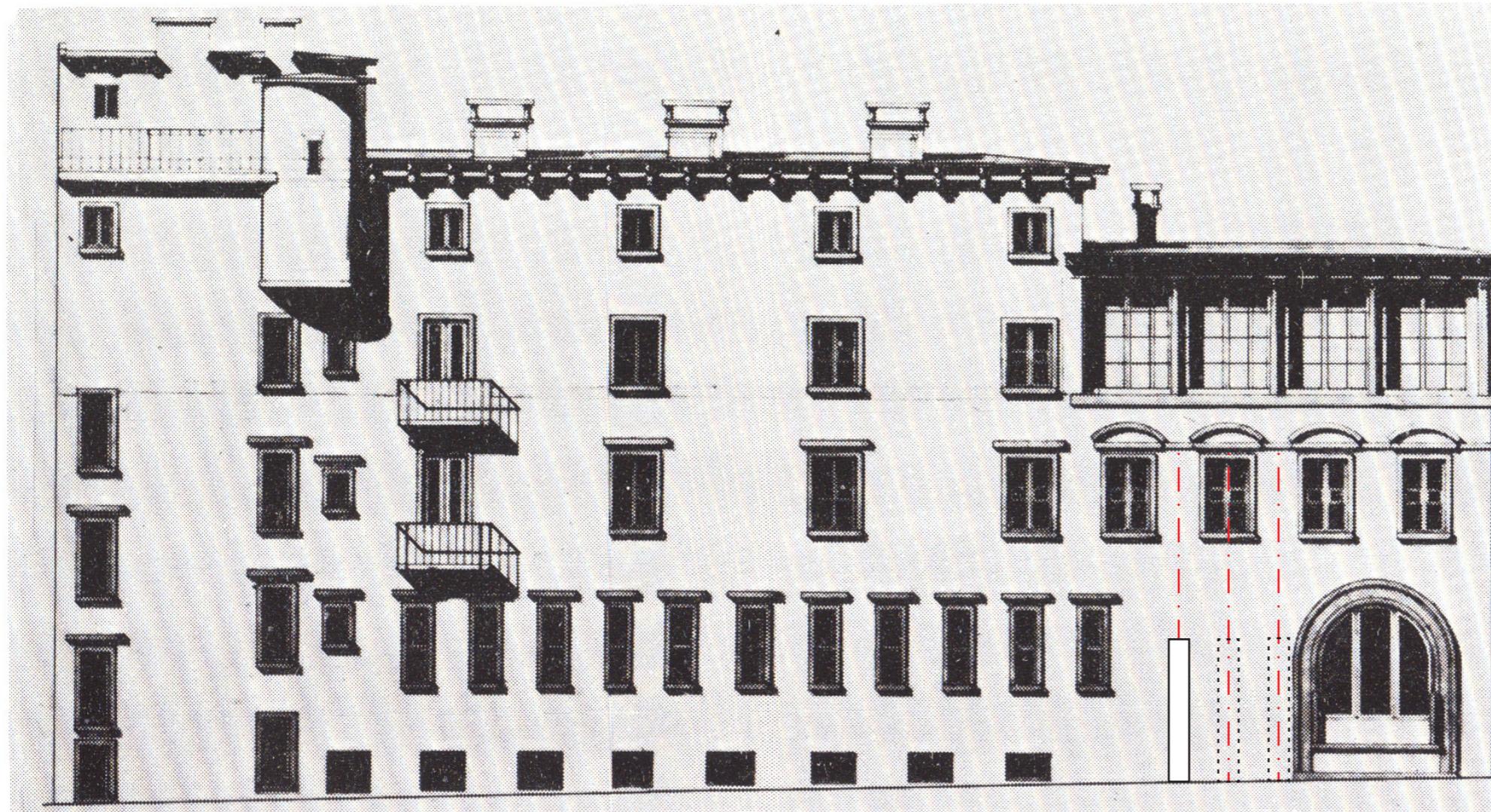
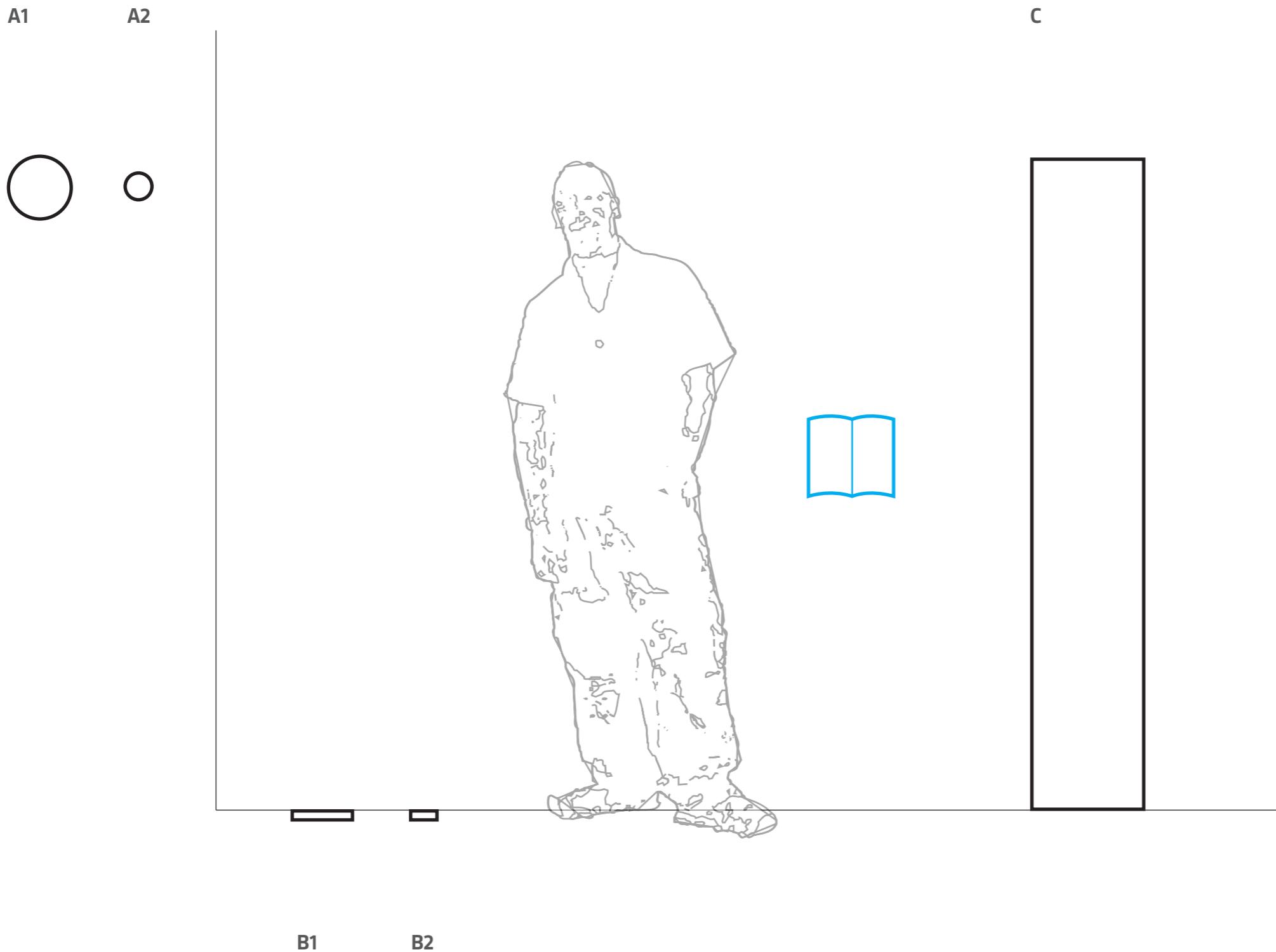
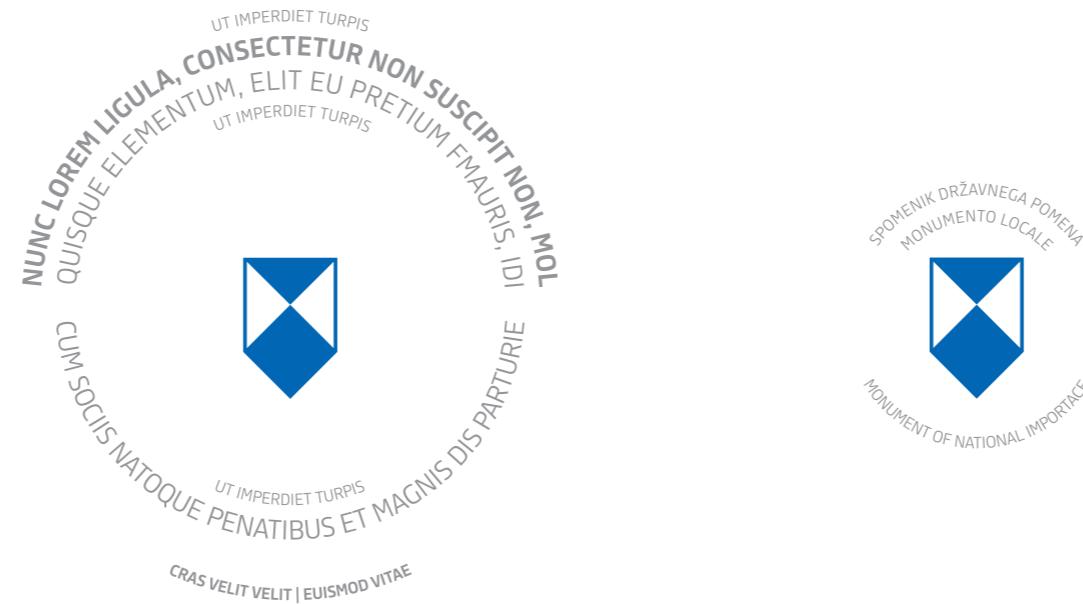

Tabla mora biti pritrjena tako, da čim manj posega v pročelje ali drugo zunanjо površino spomenika in je z njim vizualno skladna.

Uporaba znaka v tiskovinah celostno nadgrajuje označevanje spomenikov v spremljajočih tiskanih elementih, na novo zasnovanih strokovnih in promocijskih materialih, spletnih straneh, promocijskih brošurah in ostalih tiskanih materialih z namenom ohranjanja razpoznavne kontinuitete kulturnih spomenikov.

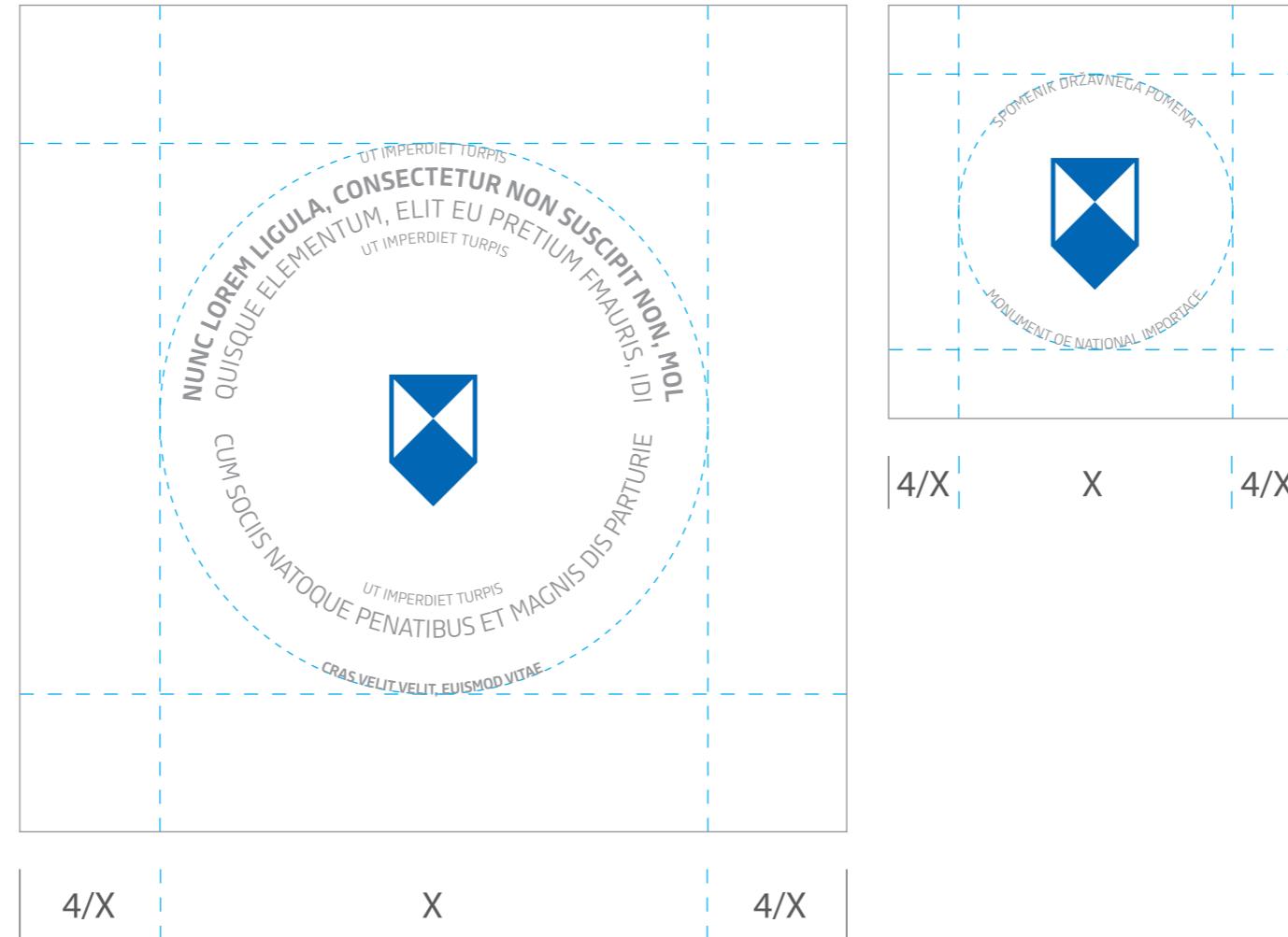
50% POMANJŠAVA KOMPOZICIJE

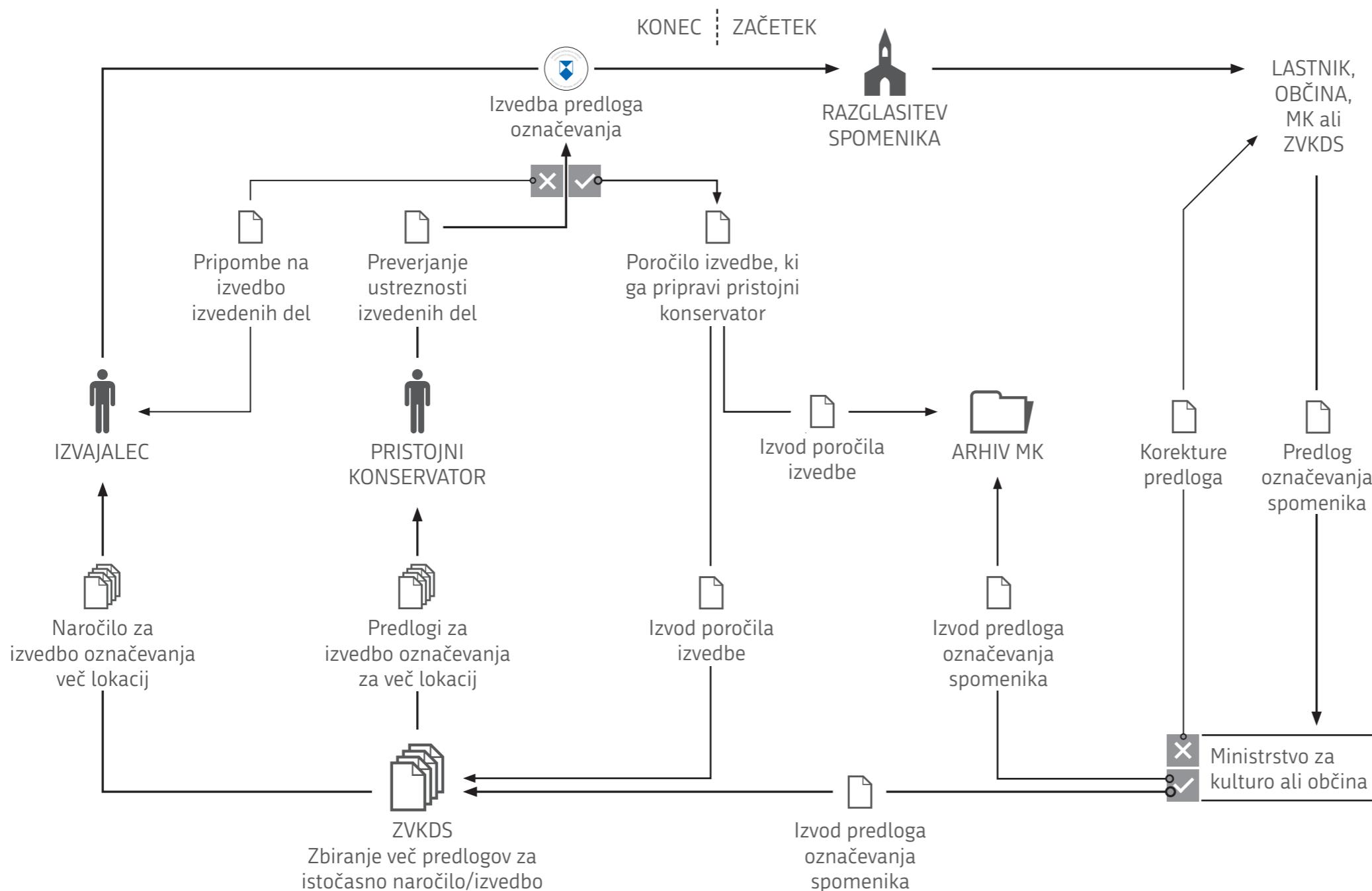
Ko je velikost znaka pomanjšana na 1/2 (ali manj) osnovne velikosti kompozicije znaka A1 ali A2, se barva opisnega besedila spremeni v črno barvo.

75% POMANJŠAVA KOMPOZICIJE

Najmanjša dovoljena pomanjšava od osnovne velikosti kompozicije znaka A1 ali A2, ki še zmeraj omogoča berljivost, je 1/4 osnovne velikosti kompozicije.

Priročnik označevanja nepremičnih kulturnih spomenikov državnega in lokalnega pomena je namenjen izdelovalcem predlogov označevanja spomenikov: arhitektom, oblikovalcem, pristojnim konservatorjem in izvajalcem zasnovane rešitve.

Izbir ustrezne rešitve označevanja, za posamezen tip spomenika, zahteva predhodno izdelavo predloga, ki ga potrdi pooblaščena oseba Ministrstva za kulturo in ga posreduje v arhiv, pristojnemu konservatorju ter izbranemu izvajalcu.

Pristojni konservator je prisoten ob namestitvi spomeniških oznak in po zaključku del izvajalcu potrdi ali je projekt izveden v skladu s potrjenim predlogom ter napiše poročilo izvedbe.

Usklajenost v pojavnosti označevanja kulturnih spomenikov, je uspešna le toliko, kolikor smo dosledni pri njeni uporabi in izvedbi.

Pred namestitvijo spomeniške označbe, se odstranijo oz. ustrezeno prilagodijo vsi predhodno nameščeni elementi označevanja. Izjemoma so lahko na spomeniku oz. v njegovi neposredni bližini oznake, ki so del varovanih likovnih, funkcionalnih in promocijskih prvin spomenika in so bile postavljene pred razglasitvijo spomenika. Izjeme lahko dovoli samo pooblaščena oseba Ministrstva za kulturo, če ima zanje predhodno pisno kulturnovarstveno soglasje.

Zaradi raznovrstnosti nepremičnih spomenikov, ponekod vzpostavitev dokončnih pravil označevanja ni mogoča. V tovrstnih primerih naj izvajalec/ka, sodeluje s skrbnikom/co sistemsko rešitve, ki bo na podlagi lastnih izkušenj in znanja izbral/a način, ki bo ohranjal enotno pojavnost zasnovane sistemsko rešitve.

Posamezni označevalci (pločevinasta tabla, bronasti odlitek) se naročajo serijsko v večjih količinah, zaradi racionalizacije stroškov.

Kvalitetno izvedbo izdelave in montaže označevalcev je potrebno kontrolirati vsakih pet let in obenem izvajati nadomestila za primere kjer je delo nedosledno opravljeno ali poškodovano.

Zasnovana rešitev določa sistemsko označevanje kulturnih spomenikov v vseh predvidenih situacijah. Z uporabo nekaterih elementov rešitev dopušča nadgradnjo informacij o spomeniku z uporabo sodobnih komunikacijskih tehnologij ali ustrezeno izbiro tipa označevalca.

S spremjanjem sodobnih komunikacijskih sredstev dopuščamo možnost, da se bo predlagana rešitev v prihodnosti dopolnjevala.

Vse spremembe predlagane rešitve naj bodo podprte z usteznimi argumenti in v obliki dopolnitve vključene v obstoječi priročnik.

Nadgradnja sistemske rešitve se mora izvajati po načelu racionalnosti in pri tem izhajati iz obstoječih identitetnih stalnic predstavljenih v tem priročniku. Po preteklu petih let je priporočen pregled ustreznosti rešitev in dopolnitve osnovne ideje z novimi oblikami podajanja dodatnih informacij (npr. nadgradnja kodnega sistema za pametne mobilnike).

Ministrstvo za kulturo RS, Direktorat za
kulturno dediščino

Maistrova ulica 10
1000 Ljubljana

mag. Gojko Zupan
T: 01 400 7956
F: 01 400 7995
e-mail: gojko.zupan@gov.si

ZVKDS OE CELJE
Glavni trg 1
3000 Celje
Telefon: 03/42 60 300
Faks: 03/42 60 303
E-pošta: tajnistvo.oecelje@zvkds.si
Tanja Hohnec
vodja
Telefon: 03/426 03 04
E-pošta: tanja.hohnec@zvkds.si

ZVKDS OE KRANJ
Tomšičeva 7

Telefon: 04/28 07 311
Faks: 04/28 07 329
E-pošta: tajnistvo.oekranj@zvkds.si
Miloš Ekar
vodja
Telefon: 04/28 07 318
E-pošta: milos.ekar@zvkds.si

ZVKDS OE LJUBLJANA
Tržaška 4
1000 Ljubljana
Telefon: 01/24 10 700
Faks: 01/42 56 112
E-pošta: tajnistvo.oeljubljana@zvkds.si
Boris Vičič
vodja
Telefon: 01/24 10 702
E-pošta: boris.vicic@zvkds.si

ZVKDS OE MARIBOR
Slomškov trg 6
2000 Maribor
Telefon: 02/ 22 84 811
Faks: 02/228 48 07
E-pošta: tajnistvo.oemaribor@zvkds.si
Srečko Štajnbaher
vodja
Telefon: 02/228 48 28
E-pošta: srecko.stajnbaher@zvkds.si

ZVKDS OE NOVA GORICA
5000 Nova Gorica
Telefon: 05/330 84 50
Faks: 05/30 28 690
E-pošta: tajnistvo.oenovagorica@zvkds.si
Telefon: 05/330 84 54

ZVKDS OE NOVO MESTO
Skalickega 1
8000 Novo mesto
Telefon: 07/39 31 540
Faks: 07/39 31 590
E-pošta: tajnistvo.nm@zvkds.si
Danilo Breščak
vodja
Telefon: 07/ 39 31 546
E-pošta: danilo.brescak@zvkds.si

ZVKDS OE PIRAN
Trg bratstva 1
6330 Piran/Pirano
Telefon: 05/67 10 941
Faks: 05/67 10 951
E-pošta: zvkdspi@zvkds.si
Bruno Purger
vodja
Telefon: 05/671 09 49
E-pošta: bruno.purger@zvkds.si

Naslov: Priročnik označevanja nepremičnih kulturnih spomenikov

Izdajatelj: Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova ulica 10, Ljubljana

Avtor sistemski rešite označevanja spomenikov: Gigodesign d.o.o.

Oblikovanje in produkcija: Gigodesign d.o.o.

Ljubljana, avgust 2019